

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის

კანონი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2026 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ
თავი I

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსი
თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
შემოსავლები	31108254	39138741	43550000
გადასახადები	13371421	18238741	20050000
გრანტები	17030829	20000000	22000000
სხვა შემოსავლები	706004	900000	1500000
ხარჯები	30617911	39654528	45060955
მრომის ანაზღაურება	12169712	14535350	22301473
საქონელი და მომსახურება	4632708	5888126	10475707
სუბსიდიები	9101841	11095315	1164700
გრანტები	16021	6000	98500
სოციალური უზრუნველყოფა	3111161	4104100	5135750
სხვა ხარჯები	1586468	4025637	5884825
საოპერაციო სალდო	490343	-515787	-1510955
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	363446	648272	489045
ზრდა	384743	648272	489045
კლება	21297	0	0
მთლიანი სალდო	126897	-1164059	-2000000
ფინანსური აქტივების ცვლილება	126897	-1164059	-2000000
ზრდა	126897	0	0
ვალუტა და დეპოზიტები	126897	0	0

კლება	0	1164059	2000000
ვალუტა და დეპოზიტები	0	1164059	2000000
ვალდებულებების ცვლილება	0	0	0
კლება	0	0	0
ბალანსი	0	0	0

მუხლი 2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2024 წლის	2025 წლის	2026 წლის
	ფაქტი	გეგმა	გეგმა
შემოსულობები	31129551	39138741	43550000
შემოსავლები	31108254	39138741	43550000
არაფინანსური აქტივების კლება	21297	0	0
გადასახდელები	31002654	40302800	45550000
ხარჯები	30617911	39654528	45060955
არაფინანსური აქტივების ზრდა	384743	648272	489045
ვალდებულებების კლება	0	0	0
ნაშთის ცვლილება	126897	-1164059	-2000000

თავი II

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები
განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლები **43550000** ლარის ოდენობით.

დასახელება	2024 წლის	2025 წლის	2026 წლის
	ფაქტი	გეგმა	გეგმა

შემოსავლები	31108254	39138741	43550000
გადასახადები	13371421	18238741	20050000
გრანტები	17030829	20000000	22000000
სხვა შემოსავლები	706004	900000	1500000

მუხლი 4. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახადები **20050000** ლარის ოდენობით.

ლარებში

დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
გადასახადები	13371421	18238741	20050000
საშემოსავლო გადასახადი	13371421	18238741	20050000
ქონების გადასახადი	0	0	0

მუხლი 5. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის გრანტები
 ფინანსური დახმარება საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ ბიუჯეტს **22000000** ლარი.

ლარებში

დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
გრანტები	17030829	20000000	22000000
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	0	0	0
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	0	0	0
სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულებიდან მიღებული გრანტები	17030823	20000000	22000000
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	17030823	20000000	22000000
მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად	0	0	0

მუხლი 6. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები
 განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები **1500000** ლარის ოდენობით.

ლარებში

დასახელება	2024 წლის	2025 წლის	2026 წლის
------------	-----------	-----------	-----------

	ფაქტი	გეგმა	გეგმა
სხვა შემოსავალი	706004	900000	1500000
შემოსავლები საკუთრებიდან მ.შ.	663545	900000	1500000
პროცენტები	654479	900000	1500000
დივიდენდები		0	0
რენტა	9066		
აქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	2990	0	0
ამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	0	0	0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	2990	0	0
ტრანსფერები რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	39469	0	0
სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	0	0	0

თავი III

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 7. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯები **45060955** ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2024 წლის	2025 წლის	2026 წლის
	ფაქტი	გეგმა	გეგმა
ხარჯები	30617911	39654528	45060955
შრომის ანაზღაურება	12169712	14535350	22301473
საქონელი და მომსახურება	4632708	5888126	10475707
სუბსიდიები	9101841	11095315	1164700
გრანტები	16021	6000	98500
სოციალური უზრუნველყოფა	3111161	4104100	5135750
სხვა ხარჯები	1586468	4025637	5884825

მუხლი 8. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

ა) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა **489045** ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ლარებში

კოდი	დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
01 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო	28804	103000	38000
02 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა და მასთან არსებული ორგანიზაციები	118860	380372	74000
05 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	19942	20000	25000
06 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	71318	15000	33000
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა	957	4000	6700
11 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	59650	98500	145845
18 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	49481	17000	148000
19 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	35731	10400	18500
	სულ	384743	648272	489045

ბ) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება თანდართული რედაქციით:

ლარებში

დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
არაფინანსური აქტივები	21297	0	0
ძირითადი აქტივები	21297	0	0

მუხლი 9. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდის ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ კრილში, თანდართული რედაქციით:

ფუნქციონალური კოდი	დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
701	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	19449008	24456102	26793400
7011	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	19449008	24456102	26793400
70111	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	19447808	24256102	26493400
70112	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	0	200000	300000
7018	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობასაერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	1200	0	0
704	ეკონომიკური საქმიანობა	1839962	1548777	1482640
7042	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	529186	526688	803000
70421	სოფლის მეურნეობის სექტორის მართვასთან, ვეტერინარული, მცენარეთა დაავ. საწინააღმდეგო და სხვა მომსახურება	529186	526688	803000
7049	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	1310776	1022089	679640
707	ჯანმრთელობის დაცვა	2052009	4162705	6310820
7071	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობ. და აპარატები	0	0	0
7072	ამბულატორიული მომსახურება	1227232	1740000	2440000
7073	საავადმყოფოების მომსახურება	0	0	0
7074	საზოგადოებრივი ჯანდაცვა	0	1000000	2000000
7076	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	824777	1422705	1870820
708	დასვენება, კულტურა და რელიგია	5281940	6151756	7103830
7081	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	326432	362582	370140
7082	მომსახურება კულტურის სფეროში	3716617	4530721	5165620
7083	ტელე-რადიო მაუწყებლობა და საგამომცემლო საქმიანობა	940583	1182091	1420070
7084	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი მომსახურება	298308	76362	10000
7086	სხვა სახის არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	0	0	138000
709	განათლება	769523	720860	1070560
7093	პროფესიული განათლება	0	0	0

7098	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	769523	720860	1070560
710	სოციალური დაცვა	1610212	3262600	2788750
7101	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური დაცვა	0	0	0
71012	შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სოციალური დაცვა	0	0	0
7107	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	1610212	3262600	2788750
	სულ:	31002654	40302800	45550000

თავი IV

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის საოპერაციო და მთლიანი სალდო (პროფიციტი/დეფიციტი)

ლარებში

დასახელება	2024 წელი ფაქტი	2025 წელი გეგმა	2026 წელი გეგმა
საოპერაციო სალდო	490343	-515787	-1510955
მთლიანი სალდო	126897	-1164059	-2000000

მუხლი 11. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივები განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება (-2000000) ლარის ოდენობით:

ა) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 0 ლარის ოდენობით;

ბ) განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 2000000 ლარის ოდენობით.

ლარებში

ფინანსური აქტივების ცვლილება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
ზრდა	126897	0	0
ვალუტა და დეპოზიტები	126897	0	0
კლება	0	1164059	2000000
ვალუტა და დეპოზიტები	0	1164059	2000000

მუხლი 12. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 0 ლარის ოდენობით.

ლარებში

ვალდებულებების ცვლილება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
ვალდებულებების კლება	0	0	0
საშინაო	0	0	0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	0	0	0

2026 წლის პირველი იანვრისათვის აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკას ვალი არ გააჩნია.

თავი V

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის 2026-2029 წლების პრიორიტეტები და პროგრამები/ქვეპროგრამები

მუხლი 13. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები/ქვეპროგრამები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მესამის შემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

- მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა
- მოსახლეობის სოციალური დაცვა
- განათლების, კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის განვითარება, ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია
- აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობასთან ურთიერთობის/ კავშირების აღდგენა
- საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა
- მოსახლეობის დასაქმების და ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა
- დევნილთა განსახლების ობიექტების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება
- წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების განხორციელება
- ფინანსური და არაფინანსური რესურსების მართვა და საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობა

1. მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა

ქვეყნის მასშტაბით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით ხორციელდება მთელი რიგი სახელმწიფო და ადგილობრივი პროგრამები, რომლითაც დაცულია ადამიანების უფლება ამ სფეროში. მიუხედავად ამისა, დევნილი და ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობა, რიგი ობიექტური მიზეზების გამო, პროგნოზულად ჯანმრთელობის შემდგომი გაუარესების მაღალი რისკის კატეგორიას განეკუთვნება, ეს გარემოება განსაზღვრავს გაცილებით მეტ მოთხოვნას სამედიცინო დახმარებაზე. დევნილი მოსახლეობის გარკვეული ნაწილი მოკლებულია საშუალებას მიიღოს დროული და სრულფასოვანი სამედიცინო დახმარება. უსახსრობის გამო სამედიცინო დაწესებულებებს მიმართავენ დიდი დაგვიანებით, დაავადებების გართულებული ფორმებით, რომელთა მკურნალობა სამომავლოდ უფრო დიდ ხარჯებთანაა დაკავშირებული.

1.1. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა ამბულატორიული დახმარება

საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამაში შეტანილი ცვლილებები, მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯია მოსახლეობის ფინანსური დაცულობის გასაუმჯობესებლად სხვადასხვა ამბულატორიულ სერვისებთან მიმართებაში. თუმცა ამ სერვისების დიდი ნაწილი მოსახლეობის მხრიდან მაინც ითვალისწინებს თანაგადახდას, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს მომართვიანობას.

პროგრამის მიზანია დევნილი და ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისათვის ჯანდაცვის პირველადი რგოლის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

პროგრამა ითვალისწინებს მაღალტექნოლოგიური კვლევების (მაგნიტურ-რეზონანსული, კომპიუტერული, პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიები და სცინტიგრაფია), სხვადასხვა კლინიკურ-ლაბორატორიული გამოკვლევების, ონკოპაციენტთა დამატებითი მომსახურებების, რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, სტომატოლოგიური მომსახურების, რეაბილიტაციისა და აბილიტაციის სერვისებზე ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას, რომელთა განხორციელებითაც შესაძლებელია დაავადებათა ადრეული დიაგნოსტიკა, გართულებათა პრევენცია, ცხოვრების ხარისხისა და სოციალური ინტეგრაციის გაუმჯობესება, რაც საბოლოო ჯამში, დადებითად აისახება მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის ძირითად მახასიათებლებზე.

1.1.1. ბავშვთა და მოზრდილთა რეაბილიტაცია

ქვეპროგრამის მიზანია მოსახლეობის, მათ შორის, შშმ პირების თანდაყოლილი დაავადებით ან ტრავმული დაზიანებით განპირობებული უუნარობის ფუნქციის აღდგენა და ცხოვრების ხარისხის ამაღლება. მათი მაქსიმალური სოციალური ადაპტაცია და საზოგადოების დამოუკიდებელ და აქტიურ წევრად ჩამოყალიბების შესაძლებლობის ფორმირება. სარეაბილიტაციო მკურნალობა მოიცავს შერჩევითად (საჭიროებისამებრ) ფიზიკურ თერაპიას (მასაჟი, ვარჯიში), აპარატურულ ფიზიოთერაპიას, ჰიდროკინეზოთერაპიას.

1.1.2. ინსტრუმენტული და ენდოსკოპიური გამოკვლევები

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა ინსტრუმენტულ და ენდოსკოპიურ დიაგნოსტიკურ კვლევებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

ინსტრუმენტული და ენდოსკოპიური გამოკვლევები სხვადასხვა ორგანოთა სისტემის დაავადებათა ადრეული დიაგნოსტიკის ყველაზე ზუსტი, ინფორმატიული და ხშირ შემთხვევაში აუცილებელი მეთოდებია. ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ინსტრუმენტული კვლევების (თავის ტვინისა და ქვედა კიდურების დოპლეროგრაფია, ციფრულ რენტგენოგრაფია, ართროექსკოპიას, ელექტროენცეფალოგრაფიასა და სხვა) და ენდოსკოპიური კვლევების (კოლონოსკოპია ეზოფაგოდუოდენოსკოპიას და ა.შ) თანადაფინანსებას.

1.1.3. კლინიკურ – ლაბორატორიული კვლევები

კლინიკურ-ლაბორატორიულ გამოკვლევები ისეთი თანამედროვე, მაღალეფექტური, სწრაფი და უსაფრთხო კვლევის მეთოდებია, რომელთაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭებათ დაავადებათა ადრეულ დიაგნოსტიკაში, მათ შორისაა დოპლეროგრაფია, ციფრული რენტგენოგრაფია, სპირომეტრია, ელექტროენცეფალოგრაფია, ექოკარდიოგრაფია, ართროექოსკოპია და ა.შ. ისინი მრავალი პათოლოგიის სადიაგნოსტიკოდ და მდგომარეობის შესაფასებლად გამოიყენება. ასევე ენდოსკოპიაც, რომელიც სხვადასხვა ორგანოთა სისტემის დაავადებათა დიაგნოსტიკის ყველაზე ზუსტი, ინფორმატიული და ხშირ შემთხვევაში აუცილებელი მეთოდია. ლაბორატორიულ გამოკვლევებს კი განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება სხვადასხვა დაავადების სადიაგნოსტიკოდ თუ მდგომარეობის შესაფასებლად.

ქვეპროგრამის მიზანია ბენეფიციართა ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ცალკეულ კლინიკო-ლაბორატორიულ და ინსტრუმენტულ სერვისებზე.

1.1.4. ბავშვთა და მოზრდილთა სტომატოლოგია

დევნილთა კონტიგენტში პირის ღრუს დაავადებათა მაღალი დონე განსაზღვრავს გაცილებით მეტ მოთხოვნას სხვადასხვა სტომატოლოგიურ მომსახურებაზე.

ქვეპროგრამა წარმოდგენილია ორი კომპონენტით: ბავშვთა სტომატოლოგიური მომსახურების კომპონენტი ითვალისწინებს 4-დან 16 წლამდე ასაკის პირების მკურნალობას (თერაპია, ქირურგია), ხოლო მოზრდილთა სტომატოლოგიური მომსახურების კომპონენტი ითვალისწინებს მთლიანი ან ნაწილობრივი (ზედა და/ან ქვედა ყბის) კბილების მოსახსნელი პროთეზით მომსახურებას.

ქვეპროგრამის მიზანია: აფხაზეთიდან დევნილ ბავშვთა და მოზრდილთა სტომატოლოგიურ მომსახურებაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.1.5. რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს დადასტურებული უშვილობის დიაგნოზის მქონე დევნილ ბენეფიციართა ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფას უშვილობის მკურნალობისა და ხელოვნურ განაყოფიერებასთან დაკავშირებულ თანამედროვე სერვისებზე.

1.1.6. აფხაზეთიდან დევნილთა მრავალპროფილური სკრინინგი

რეგიონებში არსებული ვითარების შესწავლა, დევნილებთან სამინისტროს ხელმძღვანელთა პერმანენტული შეხვედრები და სამედიცინო-სტატისტიკური მონაცემების ანალიზის შედეგები ადასტურებს, რომ დევნილთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის ინდიკატორები არადაამაკმაყოფილებელია, რაც საკუთარ ჯანმრთელობაზე ზრუნვის მიზნით, მათ დაბალ აქტივობაზე მიუთითებს. ყოველივე მოითხოვს სამედიცინო-სოციალური პრობლემების დარეგულირებისათვის დამატებითი ღონისძიებების გატარების აუცილებლობას.

ქვეპროგრამის მიზანია თბილისსა და რეგიონებში, კერძოდ: სამეგრელო-ზემო სვანეთის, იმერეთის, აჭარის, კახეთისა და შიდა/ქვემო ქართლის რეგიონებში დევნილი მოსახლეობის მოთხოვნისა და საჭიროებების საფუძველზე. პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვებით ჯანმრთელობის მდგომარეობის სხვადასხვა დარღვევათა ადრეული დიაგნოსტიკა და შემდგომი მკურნალობის ტაქტიკის განსაზღვრა.

1.1.7. ონკოპაციენტთა სამედიცინო მომსახურება

ქვეპროგრამა უზრუნველყოფს იმ სამედიცინო სერვისებზე ხელმისაწვდომობას, რომლებიც ძალიან ძვირადღირებულია, მაგრამ თანამედროვე ონკოლოგიაში სასიცოცხლო მნიშვნელობა ენიჭებათ, როგორც განკურნების, ასევე პალიატიურ რეჟიმში. გარდა ქიმიო და სხივური თერაპიის თანადაფინანსებისა, ქვეპროგრამა ითვალისწინებს ონკოპაციენტების ჰორმონო, იმუნო და ტარგეტული თერაპიების თანადაფინანსებასაც. ეს სამკურნალო პრეპარატები არ კლასიფიცირდება როგორც

ქიმიოპრეპარატები, თუმცა მათი გამოყენება ავთვისებიანი სიმსივნეების მკურნალობის განუყოფელი ნაწილია. ამ ჯგუფის პრეპარატების მაღალი ფასის გამო პაციენტების გარკვეული ნაწილისათვის ისინი ჯერ კიდევ ხელმიუწვდომელია. ონკოლოგიური დაავადებების დროულად გამოსავლენად განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება გენეტიკურ კვლევებს და ბიოფსიას, რომლის შედეგები გამორიცხავს ან ადასტურებს ჯანმრთელობისათვის საზიანო პროცესების არსებობას ადამიანის ორგანიზმში. ქვეპროგრამა ასევე ითვალისწინებს იოდოთერაპიის თანადაფინანსებას.

ქვეპროგრამის მიზანია: დევნილი მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა ონკოლოგიის მკურნალობასთან დაკავშირებულ სერვისებზე.

1.1.8. ბავშვთა აბილიტაცია

ბავშვთა აბილიტაციის ქვეპროგრამას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მენტალური განვითარების დარღვევის მქონე ბავშვთა მაქსიმალური სოციალური ადაპტაციისა და საზოგადოების დამოუკიდებელ აქტიურ წევრად ჩამოყალიბების შესაძლებლობის ფორმირებაში. აბილიტაციის კომპონენტი ითვალისწინებს საჭიროების მიხედვით, ოკუპაციური თერაპიას, მეტყველების თერაპიას, ფსიქოთერაპიას და ქცევით თერაპიას.

ქვეპროგრამის მიზანია: ბენეფიციართა ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა აბილიტაციურ მომსახურებაზე.

1.1.9. მაღალტექნოლოგიური კვლევები

მაღალტექნოლოგიურ გამოკვლევებს შორის განსაკუთრებული ადგილი უკავია მაგნიტურ-რეზონანსულ და კომპიუტერულ ტომოგრაფიას, ასევე პოზიტრონულ-ემისიურ ტომოგრაფიას (PET/KT) და სცინტიგრაფიას SPECT/CT, რომლებიც წარმოადგენენ კვლევის ყველაზე ინფორმატიულ მეთოდებს. აღნიშნული კვლევებით შესაძლებელია დაავადების ადრეული დიაგნოსტიკა, მკურნალობის შედეგის კონტროლი და დინამიკაში დაკვირვება. პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიული გამოკვლევის (პეტ/კტ) დიაგნოსტიკის ყველაზე ძვირადღირებული მეთოდია, რომელიც მოიცავს ქსოვილების სტრუქტურისა (კომპიუტერული ტომოგრაფია, კტ) და მათი ფუნქციის (პოზიტრონემისიური ტომოგრაფია, პეტ) კვლევას. პეტ/კტ იძლევა საშუალებას დროულად დადგინდეს იმ ქსოვილის მდებარეობა, რომლის ფუნქციონირებაშიც აღინიშნება ნორმიდან გადახრა, ასევე სცინტიგრაფია დაავადების უფრო სწორი და ზუსტი ვიზუალიზაციის საშუალებას იძლევა.

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მაგნიტურ-რეზონანსულ, კომპიუტერულ, პოზიტრონულ-ემისიური ტომოგრაფიულ (PET/KT) გამოკვლევებისა და სცინტიგრაფიის თანადაფინანსებას.

1.1.10. მხედველობის დაავადებათა დიაგნოსტიკა და მკურნალობა

ქვეპროგრამა წარმოდგენილია ორი კომპონენტით: მხედველობის ორგანოს სკრინინგული გამოკვლევის კომპონენტი ხელს შეუწყობს დევნილი მოსახლეობის მხედველობის ორგანოთა დაავადებების ადრეულ დიაგნოსტიკას. ხოლო მეორე კომპონენტით გათვალისწინებულია თვალის რეფრაქციული ანომალიების კორექცია ექსიმერული ლაზერით.

ქვეპროგრამის მიზანია: დევნილი მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა თვალის დაავადებათა კვლევის ამბულატორიულ და მკურნალობის ქირურგიულ სერვისებზე.

1.2. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა სტაციონარული დახმარება

მოსახლეობის საყოველთაო ჯანდაცვის სახელმწიფო და, მათ შორის, სამედიცინო მომსახურების დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფებით (DRG) დაფინანსების პროგრამა ითვალისწინებს სტაციონარულ სამედიცინო სერვისებზე ბენეფიციართა მხრიდან თანაგადახდას. დევნილთა მნიშვნელოვანი ნაწილისთვის შესაბამისი თანხების მოძიება დიდ სირთულეს წარმოადგენს, რაც ხელს უშლის მათ დროული და ადეკვატური სამედიცინო დახმარების მიღებას და ზრდის შესაძლო გართულებების განვითარების რისკს. საბოლოო ჯამში აღნიშნული გარემოება უარყოფითად აისახება საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მახასიათებლებზე. შესაბამისად, პროგრამის მიზანია დევნილი და ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისა სტაციონარულ

მკურნალობასთან დაკავშირებული ფინანსური რისკებისაგან დაცვა.

პროგრამა მოიცავს დიაგნოსტიკისა და სტაციონარული მომსახურების თანადაფინანსებას, ტრანსპლანტაციასთან დაკავშირებული მომსახურებებისა და საზღვარგარეთ მკურნალობის თანადაფინანსებას ქვეპროგრამებით გათვალისწინებული ლიმიტების ფარგლებში.

1.2.1. დიაგნოსტიკისა და სტაციონარული მომსახურების თანადაფინანსება

მიუხედავად იმისა, რომ სამედიცინო დაწესებულებებში მომსახურების დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფებით (DRG) დაფინანსების ახალი მოდელი ამოქმედდა, რამაც მნიშვნელოვნად შეამცირა ბენეფიციართა მხრიდან გადახდა, მაინც რჩება თანადაფინანსების თანხა, რომელიც ფინანსურ ტვირთად აწვება მოწყვლად კატეგორიებს, განსაკუთრებით კი - აფხაზეთიდან დევნილ მოქალაქეებს.

ქვეპროგრამის მიზანია ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა ჰოსპიტალური მომსახურების, ამბულატორიული ოპერაციული მკურნალობისა და სტაციონარულ პირობებში დიაგნოსტიკის სერვისებზე ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.2.2. ჰიგიენური სამედიცინო დანიშნულების საგნებით დახმარება

ქვეპროგრამის მიზანია აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა სამედიცინო დანიშნულების საგნებზე, ინდივიდუალური დაცვის და ავადმყოფთა მოვლის საშუალებებზე

ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.2.3. მენჯ-ბარძაყის სახსრის ენდოპროთეზირება

დევნილი მოსახლეობისათვის მენჯ-ბარძაყის სახსრის ენდოპროთეზირებასთან დაკავშირებული იმ ფინანსური რისკებისაგან დაცვა, რომელიც ვერ იფარება მოქმედი სახელმწიფო სამედიცინო პროგრამებით.

მენჯ-ბარძაყის სახსრის ენდოპროთეზირების ქვეპროგრამა ითვალისწინებს მენჯ-ბარძაყის სახსრის ტოტალური ენდოპროთეზირების მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობას. მენჯ-ბარძაყის სახსრის დაავადებების დაგვიანებული დიაგნოსტიკა და არასწორად შერჩეული მკურნალობა იწვევს სერიოზულ გართულებებს გადაადგილების უნარის შეზღუდვით და შემდგომში შეზღუდული შესაძლებლობის განვითარებით. განსაკუთრებით საპენსიო ასაკამდე ბენეფიციარებში, რომლებიც საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის მიღმა რჩებიან.

1.2.4. საზღვარგარეთ მკურნალობის თანადაფინანსება

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის ოკუპირებული ტერიტორიიდან დევნილთა საზღვარგარეთ მკურნალობის თანადაფინანსებას იმ შემთხვევაში, თუ შესაბამისი დარგის პროფესიული ასოციაციის ან ექსპერტის წერილობითი დასკვნის საფუძველზე მოთხოვნილი სამედიცინო სერვისის მიღება საქართველოში შეუძლებელია საქართველოს სამკურნალო დაწესებულებებში სერვისის არარსებობის გამო ან/და პირისათვის სერვისის/საჭიროების მიღება რეკომენდებულია საზღვარგარეთ.

ქვეპროგრამის მიზანია პაციენტების საზღვარგარეთ მკურნალობაზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.2.5. ვეტერანთა რეაბილიტაციის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს სხვადასხვა სოციალური კატეგორიის ომის ვეტერანთა ფსიქო-სოციალურ რეაბილიტაციას და ადაპტაციას.

1.2.6. განსაკუთრებულ შემთხვევათა და პათოლოგიათა მკურნალობის ხელშეწყობა

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს გაფანტული სკლეროზის, რევმატოიდული ართრიტის, სკლეროდერმიის, მიასთენიის, გენერალიზირებული, ეპილეფსიის და სხვა მძიმე პათოლოგიათა

მკურნალობის თანადაფინანსებას.

1.2.7. შინ მოვლა

ქვეპროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთიდან დევნილი ქრონიკული დაავადებების მქონე მარტოხელა და ხანდაზმული ბენეფიციარებისათვის ჯანმრთელობის მდგომარეობის სტაბილიზაციას და ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებას შინმოვლის ფარგლებში, პროფესიონალი პერსონალის მიერ სამედიცინო, სარეაბილიტაციო, ფსიქოლოგიური და სოციალური მომსახურების მიწოდების გზით.

1.3. სამედიცინო პერსონალის გადამზადება

პროგრამა ითვალისწინებს დევნილი ექიმ-სპეციალისტთა გადამზადებას პირველადი ჯანდაცვის რგოლისათვის კრედიტ ქულების მინიჭების მიზნით.

1.4. აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების მედიკამენტებით მხარდაჭერა

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებები ადგილზე უზრუნველყოფენ ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისთვის პირველადი სამედიცინო მომსახურების მიწოდებას. პაციენტთა მომართვიანობიდან გამომდინარე, სამედიცინო დაწესებულებები მუდმივად საჭიროებენ მედიკამენტებით მხარდაჭერას.

ქვეპროგრამის მიზანია ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოქალაქეების ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და ქრონიკული დაავადებების გართულებების პრევენცია.

1.5. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა საკონსულტაციო-სადიაგნოსტიკო მომსახურების ანაზღაურება

აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები, მოქალაქეობის არმქონე პირებისთვის მეტად მოთხოვნადი და სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია სამედიცინო სერვისის ის ცალკეული სახეები, რაც სახელმწიფოს მხრიდან ანაზღაურებას არ ექვემდებარება, რადგან რეფერალური მომსახურების სახელმწიფო პროგრამა ითვალისწინებს ჰოსპიტალური (სტაციონარული) მომსახურების დაფინანსებას, ხოლო ამბულატორიული კომპონენტით ფინანსური მხარდაჭერა ვრცელდება მხოლოდ ონკოპაციენტებზე.

ქვეპროგრამის მიზანია ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა სამედიცინო მომსახურების (ექიმის კონსულტაცია და ამბულატორიული კვლევები) დაფინანსების უზრუნველყოფა, რაც ხელს შეუწყობს პაციენტთა დროულ დიაგნოსტიკასა და საჭიროების შემთხვევაში შემდგომი მკურნალობის დაგეგმვას.

1.6. სარიტუალო მომსახურების ანაზღაურება

ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება საქართველოს კონტროლირებად ტერიტორიაზე გარდაცვლილი, ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ ბენეფიციართა სარიტუალო მომსახურება და ტრანსპორტირება ენგურის ხიდამდე (რუხი, ზუგდიდის მუნიციპალიტეტი). სარიტუალო მომსახურების ქვეპროგრამა ითვალისწინებს საქართველოს სხვადასხვა ლოკაციებიდან გარდაცვლილის ტრანსპორტირებას, ჩასასვენებელით უზრუნველყოფას, სუდარა (ბალიში, გადასაფარებელი) და სხვა თანმხლები მომსახურების გათვალისწინებით. ავტოკატაფალკის მომსახურება;

ქვეპროგრამის მიზანია ოკუპირებულ აფხაზეთში მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეთა მორალური, სოციალური და ფინანსური მხარდაჭერა.

1.7. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების აღჭურვა

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების გამართული

საქმიანობისა და ადგილზე გადაუდებელი სამედიცინო სერვისების მისაღებად მნიშვნელოვანია დაწესებულებების აღჭურვა სამედიცინო საგნებით, ინვენტარით, ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით და სხვა. განსაკუთრებულად მძიმე პაციენტები, რომლებიც საჭიროებენ გადაუდებლად სამედიცინო დახმარების გაწევას, სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურის მეშვეობით გადმოდიან კონტროლირებად ტერიტორიაზე და იღებენ შესაბამის მომსახურებას. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მანქანები, სხვადასხვა მიზეზების (უხარისხო საწვავის თუ სხვა) გამო გამოსულია მწყობრიდან, ადგილზე ვერ ხერხდება მათი შეკეთება, შესაბამისი სერვის ცენტრის არარსებობის გამო. შესაბამისად, აუცილებელია მათი გადმოყვანა კონტროლირებად ტერიტორიაზე, დიაგნოსტიკა და შეკეთება/გამართვა.

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, რაც განაპირობებს მოსახლეობისთვის მაღალხარისხინი სამედიცინო მომსახურების მიწოდებას.

1.8. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მომუშავე ექიმებისა და საშუალო სამედიცინო პერსონალის გადამზადება

ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მომუშავე ექიმებისა და საშუალო სამედიცინო პერსონალისათვის უმნიშვნელოვანესია ადგილზე ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურების მიწოდება, რაც უწყვეტი სამედიცინო განათლებით და მუდმივი განვითარების გზით მიიღწევა. გადაუდებელი მდგომარეობებისა და სხვადასხვა ქრონიკული დაავადებების მართვა პირველადი ჯანდაცვის სისტემაში განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს პაციენტთა დროულ და სწორ დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაში.

ქვეპროგრამის მიზანია ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მომუშავე ექიმებისა და საშუალო სამედიცინო პერსონალის პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, მედიცინის თანამედროვე მიდგომების თეორიული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების გამომუშავება, გადამზადების მოკლევადიან სასწავლო პროგრამებში მონაწილეობა, რაც ხელს შეუწყობს საშუალო სამედიცინო პერსონალისათვის პროფესიული განვითარების ამაღლებას.

1.9. ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა რეფერალური მომსახურების თანადაფინანსება

ოკუპირებულ აფხაზეთში მცხოვრები მოქალაქეობის არმქონე პირები, რომლებიც არ არიან ჩართული საქართველოს ჯანდაცვით და სოციალურ პროგრამებში, სარგებლობენ რეფერალური მომსახურების სახელმწიფო პროგრამით, რომელიც მოიცავს, როგორც გადაუდებელი და გეგმიური სამედიცინო შემთხვევების, ასევე სტაციონარული მომსახურების, მედიკამენტებისა და კლინიკურ-ლაბორატორიულ კვლევების ანაზღაურებას, განსაზღვრული ლიმიტის ფარგლებში. არის გარკვეული შემთხვევები, როცა რეფერალური მომსახურების სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული პირები სრულად ვერ ფინანსდებიან, ლიმიტის ამოწურვის, არასრულად დაფინანსების და სხვათა გამო. ასანაზღაურებელი თანხის მოსაძიებლად კი ბენეფიციარები ცდილობენ დამატებით მიმართონ სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციებს, რათა მათი საკითხი დაექვემდებაროს ხელახალ განხილვას და დაფინანსდნენ სრულად.

ამავე დროს, აფხაზეთში მუდმივად მცხოვრები პაციენტები, რომლებიც საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახურის ჩართულობით არიან გადმოყვანილი კონტროლირებად ტერიტორიაზე სამედიცინო მომსახურების მისაღებად, ან თვითდინებით მიმართეს ამა თუ იმ სამედიცინო დაწესებულებას და მდგომარეობის სიმძიმიდან გამომდინარე ვერ ახერხებენ დამოუკიდებლად ენგურის ხიდამდე მისვლას, იძულებული ხდებიან ისარგებლონ რეანიმობილის ან სასწრაფოს მანქანით და სპონსორის არარსებობის შემთხვევაში, გადაიხადონ ძვირადღირებული მომსახურების საფასური, რადგან მსგავსი მომსახურება არ ფინანსდება სახელმწიფო პროგრამებით.

ქვეპროგრამის მიზანია რეფერალური მომსახურების სახელმწიფო პროგრამაში ჩართული ოკუპირებულ აფხაზეთში მცხოვრები მოქალაქეობის არმქონე ბენეფიციარებისთვის სამედიცინო მომსახურების თანადაფინანსება, რაც ხელს შეუწყობს ბენეფიციართა ფინანსურ და მორალურ მხარდაჭერას.

2. მოსახლეობის სოციალური დაცვა

ქვეყანაში მოქმედებს სოციალური რეაბილიტაციისა და ბავშვზე ზრუნვის სახელმწიფო პროგრამა, რომლის მიზანია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა (მათ შორის ბავშვთა), ხანდაზმულთა, ოჯახურ მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

ბენეფიციართა სოციალური-ეკონომიკური მდგომარეობა არის მძიმე, რისთვისაც აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა სამინისტრო უზრუნველყოფს მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას სხვადასხვა პროგრამებით.

2.1. სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამა ითვალისწინებს დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით ბენეფიციარებისათვის ერთჯერადი ფულადი დახმარებების გაცემას აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული წესით.

2.2. დევნილთა დროებითი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა

პროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული წესით დადგენილი ბენეფიციართა საცხოვრებლით უზრუნველყოფაში მხარდაჭერას, ქირის თანხის ანაზღაურების გზით.

2.3. აფხაზეთიდან დევნილი ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების მხარდაჭერა

პროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული წესით დადგენილი ბენეფიციართა ფულად დახმარებას.

2.4. აფხაზეთიდან დევნილთა განსახლების ობიექტებში მცხოვრები დევნილი ოჯახების გამრიცხველიანება/აბონირება

პროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული წესით დადგენილი ბენეფიციართა ოჯახებისათვის საცხოვრებელ ფართებზე გამრიცხველიანება / აბონირებისათვის აუცილებელი თანხის ანაზღაურებას.

2.5. სოციალური სოლიდარობა

პროგრამა ითვალისწინებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული წესით სადღესასწაულო დღეებში/საჭიროების შემთხვევაში საჩუქრების/დახმარების (მათ შორის ჰუმანიტარული დახმარების) გადაცემას ბენეფიციართათვის.

2.6. დევნილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელებისას ზემო აფხაზეთიდან იგპ-თა სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამა ითვალისწინებს ზემო აფხაზეთიდან დევნილთა სოციალურად დაუცველი ოჯახების ოთხ წლამდე ბავშვებისთვის კვების პროდუქტებით და ჰიგიენის საგნებით ერთჯერადი დახმარების ვაუჩერის წესით დაფინანსებას; პენსიონერ და/ან უმუშევარ პედაგოგებისთვის ერთჯერად ფულად დახმარებას. დახმარების გაცემის წესი, ოდენობა, ბენეფიციართა კატეგორიები და შერჩევის კრიტერიუმები განისაზღვრება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ნორმატიული აქტით.

2.7. გალის რაიონის სკოლამდელი აღზრდისა და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და ადმინისტრაციულ – ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება

პროგრამის მიზანია ბენეფიციარების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა

3. განათლების, კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია

განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში ატარებს ერთიან სახელმწიფო პოლიტიკას.

განათლების მიმართულებით ახორციელებს საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ეროვნული სასწავლო გეგმების, სტანდარტებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვასა და შესრულებაზე კონტროლს აფხაზეთის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში, ხელს უწყობს ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიის ქართულ საგანმანათლებლო სისტემასთან დაახლოებას, უმაღლესი განათლების მიღებასა და კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადებას.

კულტურის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება მოიცავს ქართულ-აფხაზეთურ კულტურის, უნიკალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების, ფოლკლორის დაცვა-შენარჩუნებას, განვითარებასა და პოპულარიზაციას, აფხაზეთის შემოქმედებითი რესურსის წამორჩენასა და კულტურის სფეროში მოღვაწე დევნილი ხელოვანების მხარდაჭერას.

სპორტისა და ახალგაზრდობის მიმართულებით ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკა ითვალისწინებს სპორტის განვითარებასა და პოპულარიზაციას, ახალგაზრდობის განვითარების ხელშეწყობასა და მხარდაჭერას. სპორტი სამშვიდობო პოლიტიკის გატარების მძლავრი და სტრატეგიული მიმართულებაა, რომელიც დიდ როლს ასრულებს ინტეგრაციულ პროცესებში როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე მის ფარგლებს გარეთ.

3.1. განათლების, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

განათლების, კულტურისა და სპორტის მიმართულებით ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება მიზნად ისახავს ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში მხარდაჭერას, არსებული პრობლემებისა და ნაკლოვანებების იდენტიფიცირებას, პრობლემის აღმოსაფხვრელად პრიორიტეტების დასახვასა და შესაბამისი ქმედითი ღონისძიებების გატარებას.

3.2. განათლების ხელშეწყობა

მიზანია აფხაზეთის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ზოგადი განათლების ხარისხის ამაღლება, აფხაზეთიდან დევნილი ახალგაზრდების უმაღლესი განათლების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობა.

ითვალისწინებს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში სწავლისა და სწავლების ხარისხის ამაღლების მხარდაჭერას, აფხაზეთის ენის პოპულარიზაციას, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინფრასტრუქტურული და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესებას, საგანმანათლებლო და აღმზრდელობით სფეროში დასაქმებულთა პროფესიულ განვითარებას, პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის, ინკლუზიური განათლებისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის ხელშეწყობას, არაფორმალური დისტანციური სწავლების მხარდაჭერას, პროფესიული და უმაღლესი განათლების მიღებას ქვეყნის შიგნით და მის ფარგლებს გარეთ მოქმედ უმაღლეს სასწავლებლებში, სასტიპენდიო კონკურსებს, ახალგაზრდების წახალისებას, მოტივაციის გაზრდას და ტექნოლოგიური განათლების ხელშეწყობას.

3.3. აფხაზეთის მეცნიერთა მხარდაჭერა

მიზანია აფხაზეთიდან დევნილი მეცნიერების მხარდაჭერა და მათი სამეცნიერო კვლევებში ჩართულობის ხელშეწყობა.

3.4. წარმატებულ ხელოვანთა და სპორტსმენთა მხარდაჭერა

მიზანია კულტურის, ხელოვნების სხვადასხვა დარგისა და სპორტის სფეროს მხარდაჭერის გაძლიერება.

პროგრამა ითვალისწინებს „გიორგი შარვაშიძის პრემიის“, ვიქტორ სანეევის და ვიტალი დარასელიას სახელობის სტიპენდიების განხორციელებას.

3.5. კულტურულ ფასეულობათა დაცვა და პოპულარიზაცია

მიზანია აფხაზეთის კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და პოპულარიზაცია. აფხაზეთში კულტურული მემკვიდრეობა კარგავს თავის ავთენტურობას და უნიკალურობას. მნიშვნელოვანია აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული მრავალფეროვანი კულტურული მემკვიდრეობის სრულფასოვნად შესწავლა და შენარჩუნება; ქართველი და აფხაზი ხალხის საერთო ისტორიული მეხსიერების, ფაქტებისა და მოვლენების ფართო საზოგადოების წინაშე წარდგენა, გადაცემა მომავალი თაობებისათვის; სულიერებისა და კულტურული მემკვიდრეობის მხარდაჭერა.

3.6. თეატრალური, სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა

აფხაზეთის კულტურის, როგორც ერთიანი ქართული კულტურული სივრცის განუყოფელი ნაწილის თვითმყოფადობის შენარჩუნება გლობალური გამოწვევების ფონზე უაღრესად მნიშვნელოვანია, რაც ხელოვნების დარგში მოღვაწე შემოქმედებითი კოლექტივების საქმიანობის მხარდაჭერით მიიღწევა.

ქართული თეატრალური ხელოვნების განვითარების ხელშეწყობა, საზოგადოებისათვის აქტუალური თემების სცენაზე წარმოჩენა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა კულტურული ცხოვრების გამრავალფეროვნება და მაცურებლის სულიერ განვითარებაზე ზრუნვა სსიპ სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრისა, სსიპ სოხუმის გიორგი რატიანის სახელობის მოზარდ მაცურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრის და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის პროფესიული სახელმწიფო ინტეგრირებული თეატრს „აზდაკის ბაღი“ -ს საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს.

ქართულ-აფხაზური მუსიკალური ხელოვნებისა და ქორეოგრაფიის განვითარება, მსოფლიო საგუნდო და აკადემიური მუსიკალური ხელოვნების პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ წარმატებით ხორციელდება სსიპ აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლის „აფხაზეთი“, სსიპ „გურამ ყურაშვილის სახელობის აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელი“-სა, და ა(ა)იპ აფხაზეთის სიმღერის სახელმწიფო ანსამბლის შავნაბადა შემოქმედებითი საქმიანობით.

3.7. აფხაზეთის კულტურულ-შემოქმედებითი ღონისძიებების ხელშეწყობა

მიზანია ქართულ-აფხაზური კულტურის განვითარება და პოპულარიზაცია, როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე ფარგლებს გარეთ; პროგრამა ითვალისწინებს ქართულ-აფხაზური შემოქმედებითი პროცესების სტიმულირებას, ხელოვანი ადამიანების საქმიანობის აქტუალიზაციას, კულტურის ტრადიციული და ახალი დარგების (სამემსრულებლო, ვიზუალური, შემოქმედებითი მიმართულებების და სხვა) გაძლიერებას, აფხაზეთის შესახებ ახალგაზრდებში ცნობიერების ამაღლებას, კულტურის სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლების ფესტივალებსა და კონკურსებში მონაწილეობის მიღების ხელშეწყობას, ტრადიციული და სახალხო დღესასწაულების, შემოქმედებითი და საიუბილეო საღამოების, გამოფენებისა და სხვა კულტურული ღონისძიებების განხორციელებას, საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობას.

3.8. სპორტულ და ახალგაზრდულ საქმეთა ღონისძიებების ხელშეწყობა

მიზანია სპორტის სხვადასხვა სახეობისა და აფხაზეთიდან დევნილი სპორტსმენების მხარდაჭერა, ახალგაზრდების განვითარების ხელშეწყობა.

პროგრამა ითვალისწინებს სპორტული და ახალგაზრდული პროექტების ფინანსურ უზრუნველყოფას, თავისუფალი სტილით ჭიდაობის განვითარებასა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პოპულარიზაციას,

აფხაზეთიდან დევნილი წარმატებული სპორტსმენების დაჯილდოებას/წახალისებას, აფხაზეთის (აფხაზეთთან დაკავშირებული) სახელით მოასპარეზე სპორტული გუნდების/კლუბების ფინანსურ მხარდაჭერას.

3.9. ახალგაზრდულ საქმეთა ხელშეწყობა

მიზანია ახალგაზრდების პიროვნული, პროფესიული და სოციალური განვითარების ხელშეწყობა, მათთვის უსაფრთხო, ხელმისაწვდომი და შესაძლებლობებით სავსე გარემოს შექმნა. ხელს შეუწყობს ახალგაზრდების განათლების, ლიდერობის, სამოქალაქო ჩართულობის, სოციალური ინოვაციისა და აქტიური მოქალაქეობის გაძლიერებას, რათა მათ შეძლონ საკუთარი პოტენციალის რეალიზება, მონაწილეობა გადაწყვეტილებების მიღების პროცესებში და პოზიტიური ცვლილებების შექმნა ადგილობრივ და ეროვნულ დონეზე.

3.10. აფხაზეთის შესახებ ისტორიული დოკუმენტების ბაზის შექმნა და გამოცემა

პროგრამის მიზანია აფხაზეთის შესახებ მატერიალური ფორმის ან/და ელექტრონულ მატარებელზე გადატანილი ისტორიული დოკუმენტების მოძიება და ისეთი მასალებით შევსება, რომლებსაც აქვთ ისტორიული, რელიგიური, მეცნიერული, პოლიტიკური, ეკონომიკური, კულტურული, სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ღირებულება. ელექტრონული ბიბლიოთეკის სრულყოფის მიზნით დაგეგმილია ზემოაღნიშნული დოკუმენტების ასლების სახით სახელმწიფო შესყიდვა და ციფრულად ასახვა ციფრული ტექნოლოგიების გამოყენებით. მოძიებული მასალების საზოგადოებრივი და პოლიტიკური მნიშვნელობის გათვალისწინებით მიზანშეწონილია მათი გამოცემის უზრუნველყოფა.

4. აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობასთან ურთიერთობის/კავშირების აღდგენა

კონფლიქტების მოგვარებისა და მდგრადი მშვიდობის დამყარების საფუძველი კონფლიქტის მხარეებს შორის შერიგებაა. ამისთვის კი საჭიროა დიალოგი, რომელიც ურთიერთნდობის აღდგენისა და შერიგებისთვის აუცილებელ ნიადაგს ქმნის. ამ მიზნის რეალიზებისთვის და სამშვიდობო პოტენციალის სრულად ამოქმედებისთვის მნიშვნელოვანია სამოქალაქო საზოგადოების რესურსის ამუშავება. სამოქალაქო საზოგადოებას დიდი გამოცდილება და ცოდნა აქვს დაგროვებული კონფლიქტის შესახებ, აქვს ურთიერთობა მეორე მხარესთან, მაგრამ ამ ყველაფრის გამოყენება სრულად არ ხდება.

პროგრამა ითვალისწინებს შერიგებაზე და ქართულ-აფხაზეთურ საზოგადოების გაერთიანებაზე ორიენტირებულ ოთხ ძირითად განზომილებას-ჰუმანიტარული, ადამიანზე ორიენტირებული, სოციალური და ეკონომიური.

პროგრამის რეალიზება ხელს უწყობს კონფლიქტით გაყოფილ საზოგადოებებს შორის კომუნიკაციისა და ურთიერთობების გაძლიერებას, პრიორიტეტული მნიშვნელობის საკითხებზე თანამშრომლობის გადრმავებას სამოქალაქო სექტორის სხვადასხვა ჯგუფების ჩართულობით, რაც მშვიდობიანი თანაცხოვრების აუცილებელ წინაპირობას წარმოადგენს.

4.1. კომუნიკაციისა და ინფორმირების გაძლიერება

პრიორიტეტის მიზანია: აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებული ტერიტორიის დეოკუპაციისა და დევნილთა საკუთარ სახლებში ღირსეული დაბრუნების პროცესის საინფორმაციო მხარდაჭერა.

აფხაზეთის პრობლემატიკასთან დაკავშირებით ინფორმაციის სისტემატიზაცია, არსებული და შესაძლო საფრთხეების იდენტიფიცირება, საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალის მომზადება და მთავრობისთვის წარდგენა. ახალი ამბების, რუბრიკების, დოკუმენტური მასალებისა და მიუკერძოებელი ანალიტიკური ინფორმაციების, საინფორმაციო-შემეცნებითი სიუჟეტების მომზადება აფხაზეთის თემატიკასთან დაკავშირებულ მოვლენებზე;

აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკასთან დაკავშირებული საზოგადოებრივი, პოლიტიკური,

ეკონომიკური, სოციალური, საგანმანათლებლო, კულტურული და სპორტული პროცესების საინფორმაციო უზრუნველყოფა;

აფხაზეთის მთავრობის მიერ განხორციელებული საქმიანობის, პროექტების, გეგმებისა და აქტივობების შესახებ დევნილი და არა მხოლოდ დევნილი მოსახლეობის ინფორმირებულობა;

იგპ-თა და აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრები პირებისათვის გარკვეული ეკონომიკური სერვისების მიწოდება, მათ შორის ზუგდიდის რაიონის სოფელ რუხში, საინფორმაციო-საკონსულტაციო ცენტრის ფუნქციონირების ხელშეწყობა, რომელიც მოემსახურება აფხაზეთიდან იგპ-თა და აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებ მოსახლეობას.

4.2. სამშვიდობო ინიციატივებისა და ნდობის აღდგენის ხელშეწყობა, სამოქალაქო ინტეგრაცია და დიალოგისაკენ მიმართული შესაძლებლობების გაძლიერება

აფხაზეთის მთავრობის წინაშე მნიშვნელოვან გამოწვევად ჯერ კიდევ რჩება აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებილ პირთა - დევნილთა და აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებ პირთა უფლებების დაცვა, სამართლებრივი მხარდაჭერა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობა, რომლის ეფექტიანი მოგვარება საჭიროებს ისეთი მიზნობრივი პროექტების/ღონისძიებების ინიცირებასა და განხორციელებას, რომელიც ხელს შეუწყობს ქართულ-აფხაზეთურ საზოგადოებაში ნდობის აღდგენას, სამშვიდობო პროცესების გააქტიურებას და დევნილი მოქალაქეების საინტეგრაციო პროცესში სრულფასოვანი მონაწილეობის ხელშეწყობას. სამშვიდობო პროცესების მიმართულებით სამოქალაქო საზოგადოების, დიასპორის, ადგილობრივი და საერთაშორისო აკადემიური სექტორის ცოდნისა და გამოცდილების მობილიზებას ნდობის აღდგენის, შერიგებისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის პროცესში. პოსტკონფლიქტური ქართულ-აფხაზეთური საზოგადოების სამშვიდობო უნარ-ჩვევების გაძლიერების მიზნით, პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება: ტრენინგები, სემინარები, სასწავლო კურსები, ვებინარები, ვორქშოპები, მასტერ-კლასები, საჯარო ლექციები, კონფერენციები, საინფორმაციო კამპანიები, კონკურსები, გამოფენები, დევნილების საჭიროებებზე ორიენტირებული კვლევები, სამოქალაქო ჩართულობის სივრცეები, კულტურული და ინტერკულტურული ღონისძიებები და სხვა.

5. საარქივო ფონდის დაცულობის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის განვითარება, აღწერა, ცენტრალიზებული წესით აღრიცხვა, დაცვა და გამოყენება. დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია, დოკუმენტების მეცნიერულ-ტექნიკური დამუშავება, განსაკუთრებული ღირებულების მქონე დოკუმენტებზე სადაზღვევო და ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა.

5.1. საარქივო ფონდის დაცვა, შენახვა, გაუმჯობესება

საარქივო მასალების სტანდარტების შესაბამისი დაცვა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის განვითარება, აღწერა, ცენტრალიზებული წესით აღრიცხვა, სტანდარტების შესაბამისი დაცვა და გამოყენება. დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია, დოკუმენტების მეცნიერულ-ტექნიკური დამუშავება, განსაკუთრებული ღირებულების მქონე დოკუმენტებზე სადაზღვევო და ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნა, არქივში დაცული დოკუმენტების საფუძველზე იურიდიულ და ფიზიკურ პირებზე მომსახურება. საარქივო ფონდის დოკუმენტების გამოფენის მოწყობა.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის შევსება დოკუმენტებით მატერიალური სახით, საარქივო ფონდის დოკუმენტების ბაზის ფორმირება და მისი მუდმივი განახლება; აფხაზეთის საარქივო ფონდის დოკუმენტების, განურჩევლად მათი შენახვის ადგილისა (მათ შორის აფხაზეთის საარქივო ფონდში არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების), აღრიცხვის, დაცვისა და შენახვის, აგრეთვე საქმისწარმოებაში არსებული წესების დაცვის კონტროლი და ზედამხედველობა; აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საარქივო ფონდის დოკუმენტებით სარგებლობა; აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის დაწესებულებათა არქივებისა და საქმისწარმოებაში დოკუმენტების

ორგანიზაციის სრულყოფა, კოორდინაცია, ნორმატიული და მეთოდური უზრუნველყოფა; აფხაზეთის საარქივო საქმის განვითარების საკითხებზე პერსპექტიულ-მიზნობრივი პროგრამებისა და მიმდინარე გეგმების შემუშავება. აფხაზეთის ა/რ საარქივო ფონდის ფორმირებისა და დაკომპლექტების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით გეგმური სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება. საარქივო ფონდის შემქმნელი დაწესებულებების არქივებისა და საქმისწარმოების სამსახურების თანამშრომელთათვის. კურსის დანიშნულებაა საარქივო საქმისა და საქმისწარმოების სფეროში მაღალკვალიფიციური და კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადება, საარქივო საქმისა და საქმისწარმოების ფუნქციონირებისათვის საჭირო საკანონმდებლო ბაზის გაცნობა, თეორიული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევების შექმნა.

აფხაზეთის ა/რ ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობა; აფხაზეთის ა/რ სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, არქივის სამმართველოში დაცული საარქივო ფონდის დაკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა, დიგიტალიზაცია. ერთიანი ელექტრონული საარქივო ფონდის შექმნისა და ელექტრონული დოკუმენტაციის აფხაზეთის ა/რ არქივის სამმართველოს დაკომპლექტების წყარო-ორგანიზაციებიდან და აფხაზეთის საარქივო ფონდისთვის მიკუთვნიებული დოკუმენტების მფლობელი სხვა პირებისგან მიღებული ელექტრონული დოკუმენტების აღწერის, აღრიცხვისა და დაარქივების ავტომატიზებული სისტემის შექმნა.

6. მოსახლეობის დასაქმების ხელშეწყობა და ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა

პრიორიტეტის მიზანია მიზნობრივი ჯგუფის (აფხაზეთიდან დევნილები და აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრები პირები) ჩართულობის ხელშეწყობა ქვეყნის მდგრად სოციალურ-ეკონომიკურ პროცესებში, კერძოდ:

- დასაქმების/თვითდასაქმების ხელშეწყობა;
- სამეწარმეო საქმიანობის მხარდაჭერა;
- სასოფლო-სამეურნეო სფეროში დახმარება;
- პროდუქტიული ეკონომიკური სერვისების მიწოდება;
- ეკონომიკური ხასიათის სხვადასხვა პროგრამებსა და პროექტებში სრულფასოვანი ჩართულობის ხელშეწყობა, მათ შორის, თანადაფინანსების და გრანტის გზით;
- საერთაშორისო ორგანიზაციების მხარდაჭერით აფხაზეთიდან დევნილთათვის სოციალურ-ეკონომიკური პროექტების შემუშავება-განხორციელება;
- სპეციფიკური სავაჭრო-ეკონომიკური ღონისძიებების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობენ აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიან დარეგულირებას.

7. დევნილთა განსახლების ობიექტების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება

დევნილების მნიშვნელოვანი რაოდენობა განთავსებულია განსახლების ობიექტებზე, რომელთა უმეტესობა საჭიროებს ინფრასტრუქტურულ მოწესრიგებას. ამ მიზნით ხორციელდება სხვადასხვა პროგრამები და ქვეპროგრამები, როგორცაა: დევნილთა საცხოვრებლებში მცირეფასიანი და გადაუდებელი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა, დევნილთა განსახლების ობიექტებში სარემონტო-სამშენებლო სამუშაოების ჩატარების უზრუნველყოფა, აფხაზეთიდან დევნილი შეჭირვებული მოსახლეობისათვის სარემონტო/სამშენებლო მასალებით დახმარება, ბინათმესაკუთრეთა მხარდაჭერისა და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მუნიციპალური პროგრამებით სარგებლობის თანამონაწილეობა, დევნილთა განსახლების ობიექტებში საერთო სარგებლობის ფართების ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებისათვის გადაცემის ხელშეწყობა, დევნილთა

8. წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების განხორციელება

კანონშემოქმედებითი საქმიანობის გააქტიურება. აუცილებელი საკანონმდებლო ბაზის შექმნა, რომელიც ხელს შეუწყობს ავტონომიური რესპუბლიკის ყველა სახელისუფლებო სტრუქტურის გამართულ ფუნქციონირებას, მომავალი აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსისა და კონსტიტუციური საფუძვლების შემუშავებას. მჭიდრო საქმიანი კავშირების დამყარება ქვეყნის საკანონმდებლო და ცენტრალურ აღმასრულებელ სტრუქტურებთან. აფხაზეთში მიმდინარე პროცესების შესახებ მსოფლიო საზოგადოებისათვის სწორი, ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება. ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ადამიანის უფლებების დარღვევის ფაქტების აღრიცხვა, ამ უფლებების დაცვისკენ მიმართული ღონისძიებების გატარება ქვეყნის შიგნით და საერთაშორისო არენაზე. აფხაზეთში განხორციელებული ეთნიკური წმენდისა და გენოციდის პოლიტიკური და სამართლებრივი ასპექტების შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ინფორმირება. აფხაზეთში კონფლიქტის დარეგულირების და აფხაზეთიდან დევნილთა პრობლემების გადაწყვეტაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ჩართულობის ხარისხის ამაღლება. შერიგებისა და ნდობის აღდგენისკენ მიმართული ღონისძიებების გატარებაში აქტიური მონაწილეობა. რუსეთის მიერ აფხაზეთის ტერიტორიის ანექსიის მამხილებელი მასალების მოძიება და პოლიტიკური შეფასება; ობიექტური სინამდვილის გასაჯაროება, სისტემური კონტაქტების უზრუნველყოფა და შესაბამისი ინფორმაციის მიწოდება მეგობარი სახელმწიფოების პოლიტიკური და აკადემიური წრეებისთვის; სამოქალაქო სექტორში მხარდამჭერთა მოძიება, მათი დახმარებით სეპარატისტული რეჟიმის არაღიარების პოლიტიკის გააქტიურება. დეოკუპაციის სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელებაში აქტიური ჩართულობა.

8.1. საკანონმდებლო საქმიანობა

საკანონმდებლო საქმიანობის განხორციელება, კონტროლი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის საქმიანობაზე.

9. ფინანსური და არაფინანსური რესურსების მართვა და საინვესტიციო გარემოს ხელშეწყობა

ეფექტიანი და გამჭვირვალე საბიუჯეტო პროცესის ჩამოყალიბება, რომელიც უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების მოქნილ მართვას, სექტორში გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების სისტემის ჩამოყალიბებას, აგრეთვე სახელმწიფო სახსრების ეკონომიურ და ეფექტიანად ხარჯვაზე მონიტორინგს. დევნილი მოსახლეობისათვის ხელსაყრელი ეკონომიკური გარემოს შექმნისა და მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მიზნით წინადადებების შემუშავება. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ქონების გამჭვირვალედ და ეფექტიანად მართვა, მისი სრულყოფილად აღრიცხვა, მოვლა-პატრონობა. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების მართვა.

9.1. ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საფინანსო სისტემის მართვა და საფინანსო-საბიუჯეტო პოლიტიკის რეგულირება და სრულყოფა. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული ღონისძიებების შეუფერხებელი დაფინანსების უზრუნველყოფა. დევნილი და ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობისათვის სოციალურ-ეკონომიკური კეთილდღეობის გაზრდის მიზნით კომპეტენციის ფარგლებში ეკონომიკური პოლიტიკის ეფექტიანად შემუშავება და წარმართვა.

ბიუჯეტის ფორმატის გაუმჯობესება, რაც გულისხმობს კანონმდებლობით და საერთაშორისო სტანდარტებით გათვალისწინებული ნორმების დანერგვას და დაცვას. ბუღალტრული აღრიცხვის ახალ საერთაშორისო სტანდარტებზე (IPSAS) დაფუძნებულ შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შექმნა და შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება. გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების მაღალი სტანდარტის დანერგვა.

9.2. მცირე და საშუალო მეწარმეობის სექტორის შემდგომ განვითარება

მეწარმეების წარმატებული საქმიანობისათვის საჭიროა პროდუქციის რეალიზაციის მზარდი ბაზრის უზრუნველყოფა. გამოფენა-გაყიდვების, ონლაინ პლატფორმების შესაძლებლობების გამოყენებით. აფხაზეთის ავ/რ სავაჭრო-სამრეწველო პალატა მეწარმეებს დაეხმარება პროდუქციის რეალიზაციაში. განათავსებს და განაახლებს მეწარმეების საქმიანობის შესახებ ინფორმაციას პალატის მიერ შექმნილ ონლაინ ბიზნეს კატალოგში, ხელს შეუწყობს დევნილ მეწარმეთა ჩართულობას სხვადასხვა სახის გამოფენებსა და ფესტივალებში, თავად ჩაატარებს გამოფენა-გაყიდვებს ტურისტულად მიმზიდველ ადგილებში, დაეხმარება დევნილ მეწარმეებს უფრო მეტად აითვისონ ციფრული მარკეტინგი და აიმაღლონ თანამედროვე სამეწარმეო კულტურა.

9.3. აფხაზეთიდან დევნილთა საცხოვრებელ ადგილზე არსებული ქონების აღრიცხვა /იდენტიფიკაცია

1993 წლის 27 სექტემბრამდე ქ. გალში და ქ. ოჩამჩირეში მცხოვრები და ამჟამად საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების კონტროლირებად ტერიტორიაზე მყოფი, დევნილის სტატუსით მოსარგებლე პირებისათვის/ოჯახებისთვის პროექტის ფარგლებში განხორციელდება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებულ ქ. გალში და ქ. ოჩამჩირეში მდებარე სახლების ბინების იდენტიფიცირება და გეოგრაფიულ საინფორმაციო სისტემების პროგრამაში (GIS) ტოპოგრაფიულ რუკაზე დატანა.

10. აღმასრულებელი ხელისუფლების უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა

ინსტიტუციური განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია აღმასრულებელი ორგანოს გამართული ფუნქციონირება.

10.1. მთავრობის უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ აღმასრულებელი ხელისუფლების განხორციელების პირობების შექმნა; აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა საქმიანობის კოორდინაციისა და კონტროლის განხორციელება; მთავრობის საქმიანობის ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ინფორმაციულ-ანალიტიკური უზრუნველყოფა; მთავრობის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების კონტროლის განხორციელება. „სახელმწიფო სტრატეგია ოკუპირებული ტერიტორიების მიმართ: ჩართულობა თანამშრომლობის გზით“ - დოკუმენტით გათვალისწინებული მიზნების განხორციელება. აფხაზეთის პრობლემატიკის სათანადო წარმოჩენა ადგილობრივ და საერთაშორისო

მუხლი 14. ახალი ინიციატივები

ლარებში

პროგრამული კოდი	პროგრამის/ ქვეპროგრამის დასახელება	თანხა
05 06 13	შინ მოვლა	50000
06 07 19	კულტურისა და ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეთა სახელობითი სტიპენდიები	11930
06 07 20	სტაჟირება უმაღლესი სახელოვნებო სასწავლებლების სტუდენტებისათვის	1850
06 07 21	გზა გამარჯვებამდე (მოტივაციური და საგანმანათლებლო ინიციატივა ახალგაზრდებისთვის)	3000
	პროფესიონალი კადრების მომზადების ხელშეწყობა	

06 07 22	სპორტის სახელმწიფო უნივერსიტეტში	9000
06 10 26	სულიერებისა და კულტურული მემკვიდრეობის მხარდაჭერა	35000
06 27 04 01	„ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა“	35000
06 27 04 02	„აფხაზეთის ახალი თაობა“	38000
06 27 04 03	„ახალგაზრდული ბანაკები“	50000
06 27 04 04	„აღმოაჩინე საქართველო“	15000
11 13 15	ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებული უძრავი ქონების იდენტიფიცირება და აღრიცხვა (საპილოტე პროგრამა)	10000
18 03 05	მცენარეთა დაცვისა და ვეტერინარული საშუალებებისა და მომსახურებების უზრუნველყოფა	90000
ჯამი:		348780

თავი VI

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 15. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით **45550000** ლარის ოდენობით თანდართული რედაქციით:

კოდი	დასახელება	2024 წლის ფაქტი	2025 წლის გეგმა	2026 წლის გეგმა
	ჯამი:	31002654	40302800	45550000
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	359	404	643
	ხარჯები	30617911	39654528	45060955
	შრომის ანაზღაურება	12169712	14535350	22301473
	არაფინანსური აქტივები	384743	648272	489045
01 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	4238810	5140328	5484110
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	71	71	70
	ხარჯები	4210006	5037328	5446110
	შრომის ანაზღაურება	3317614	3919828	4194560
	არაფინანსური აქტივები	28804	103000	38000

01 01	საკანონმდებლო საქმიანობის განხორციელება	4238810	5130328	5474110
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	71	71	70
	ხარჯები	4210006	5027328	5436110
	შრომის ანაზღაურება	3317614	3919828	4194560
	არაფინანსური აქტივები	28804	103000	38000
01 02	აფხაზეთის შესახებ ისტორიული დოკუმენტების ბაზის შექმნა და გამოცემა	0	10000	10000
	ხარჯები	0	10000	10000
02 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა და მასთან არსებული ორგანიზაციები	3839181	5031399	5238930
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	51	53	68
	ხარჯები	3720321	4651027	5164930
	შრომის ანაზღაურება	1761542	2112200	2845440
	არაფინანსური აქტივები	118860	380372	74000
02 01	მთავრობის უფლებამოსილების განხორციელების ხელშეწყობა	2600290	3782946	3818860
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	51	53	51
	ხარჯები	2550728	3406574	3794860
	შრომის ანაზღაურება	1761542	2112200	2348760
	არაფინანსური აქტივები	49562	376372	24000
02 05	ა(ა)იპ „სულიერი განვითარებისა და ეროვნული ფასეულობების დაცვის ცენტრი“	298308	66362	0
	ხარჯები	298308	66362	0
02 06	ა(ა)იპ „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საინფორმაციო-ანალიტიკური ცენტრი“	940583	1182091	1420070
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			17
	ხარჯი	871285	1178091	1370070
	შრომის ანაზღაურება	0	0	496680
	არაფინანსური აქტივები	69298	4000	50000
05 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	3193944	5871805	8633320

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	34	36	43
	ხარჯები	3174002	5851805	8608320
	შრომის ანაზღაურება	811626	1279732	1732320
	არაფინანსური აქტივები	19942	20000	25000
05 01	ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1141934	1709100	2322500
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	34	36	36
	ხარჯები	1121992	1689100	2297500
	შრომის ანაზღაურება	811626	1279732	1500000
	არაფინანსური აქტივები	19942	20000	25000
05 03	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა ამბულატორიული დახმარება	1227232	1740000	2440000
	ხარჯები	1227232	1740000	2440000
05 03 04	ბავშვთა და მოზრდილთა რეაბილიტაცია	165330	200000	400000
	ხარჯები	165330	200000	400000
05 03 05	ინსტრუმენტული და ენდოსკოპიური გამოკვლევები	0	165000	250000
	ხარჯები	0	165000	250000
05 03 06	კლინიკურ-ლაბორატორიული კვლევები	204778	225000	250000
	ხარჯები	204778	225000	250000
05 03 08	დასავლეთ საქართველოს რეგიონში კომპიუტერული ტომოგრაფიული გამოკვლევები	185510	0	0
	ხარჯები	185510	0	0
05 03 09	ბავშვთა და მოზრდილთა სტომატოლოგია	0	200000	250000
	ხარჯები	0	200000	250000
05 03 10	მხედველობის ორგანოს სკრინინგი	8980	0	0
	ხარჯები	8980	0	0
05 03 13	რეპროდუქციული ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	30000	40000	40000
	ხარჯები	30000	40000	40000
05 03 16	აფხაზეთიდან დევნილთა მრავალპროფილური სკრინინგი	48263	60000	100000
	ხარჯები	48263	60000	100000

05 03 17	ონკოპაციენტთა სამედიცინო მომსახურება	101140	110000	200000
	ხარჯები	101140	110000	200000
05 03 18	ბავშვთა აბილიტაცია	37000	90000	150000
	ხარჯები	37000	90000	150000
05 03 20	მალტეპენოლოგიური კვლევები	446231	570000	700000
	ხარჯები	446231	570000	700000
05 03 21	მხედველობის დაავადებათა დიაგნოსტიკა და მკურნალობა	0	80000	100000
	ხარჯები	0	80000	100000
05 06	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიიდან დევნილთა სტაციონარული დახმარება	477181	950000	1260000
	ხარჯები	477181	950000	1260000
05 06 01	დიაგნოსტიკისა და სტაციონარული მომსახურების თანადაფინანსება	437181	600000	800000
	ხარჯები	437181	600000	800000
05 06 04	ჰიგიენური სამედიცინო დანიშნულების საგნებით დახმარება	0	50000	50000
	ხარჯები	0	50000	50000
05 06 08	მენჯ-ბარძაყის სახსრის ენდოპროთეზირება	0	100000	100000
	ხარჯები	0	100000	100000
05 06 10	საზღვარგარეთ მკურნალობის თანადაფინანსება	40000	90000	60000
	ხარჯები	40000	90000	60000
05 06 11	ვეტერანთა რეაბილიტაციის ხელშეწყობა	0	70000	100000
	ხარჯები	0	70000	100000
05 06 12	განსაკუთრებულ შემთხვევათა და პათოლოგიათა მკურნალობის ხელშეწყობა	0	40000	100000
	ხარჯები	0	40000	100000
05 06 13	შინ მოვლა	0	0	50000
	ხარჯები	0	0	50000
05 07	სამედიცინო პერსონალის გადამზადება	0	40000	50000
	ხარჯები	0	40000	50000
05 08	ა(ა)პ აფხაზეთის სამედიცინო დაწესებულებებთან კოორდინაციის სააგენტო	347597	432705	560820

	მომუშავეთა რიცხოვნობა			7
	ხარჯები	347597	432705	560820
	შრომის ანაზღაურება	0	0	232320
05 08 01	აფხაზეთის სამედიცინო დაწესებულებებთან კოორდინაცია - მართვა	182448	227705	245820
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			7
	ხარჯები	182448	227705	245820
	შრომის ანაზღაურება	0	0	232320
05 08 02	აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების მედიკამენტებით მხარდაჭერა	14935	15000	25000
	ხარჯები	14935	15000	25000
05 08 03	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა საკონსულტაციო-სადიაგნოსტიკო მომსახურების ანაზღაურება	106836	125000	200000
	ხარჯები	106836	125000	200000
05 08 04	სარიტუალო მომსახურების ანაზღაურება	6000	10000	15000
	ხარჯები	6000	10000	15000
05 08 05	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი სამედიცინო დაწესებულებების აღჭურვა	16663	25000	35000
	ხარჯები	16663	25000	35000
05 08 06	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები, მოქალაქეობის არმქონე პირთა სარეაბილიტაციო მომსახურება	1300	0	0
	ხარჯები	1300	0	0
05 08 07	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მომუშავე ექიმებისა და საშუალო სამედიცინო პერსონალის გადამზადება	5445	10000	25000
	ხარჯები	5445	10000	25000
05 08 08	ოკუპირებული აფხაზეთის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებ მოქალაქეობის არმქონე პირთა რეფერალური მომსახურების თანადაფინანსება	13970	20000	15000
	ხარჯები	13970	20000	15000
05 09	სამედიცინო დაწესებულებათა მოდერნიზაცია	0	1000000	2000000
	ხარჯები	0	1000000	2000000
06 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლებისა და კულტურის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	6973185	8051939	9425870

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	55	230
	ხარჯები	6901867	8036939	9392870
	შრომის ანაზღაურება	1456319	1645175	5069880
	არაფინანსური აქტივები	71318	15000	33000
06 01	განათლების მართვა, კულტურისა და სპორტის სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	1713991	1792972	2219870
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	44	42	42
	ხარჯები	1660110	1782972	2206870
	შრომის ანაზღაურება	1174178	1337824	1585600
	არაფინანსური აქტივები	53881	10000	13000
06 02	ზემო აფხაზეთის რესურსცენტრის მართვა	126393	114975	128720
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5	5	5
	ხარჯები	124593	114975	126720
	შრომის ანაზღაურება	102944	112975	125720
	არაფინანსური აქტივები	1800	0	2000
06 03	გალის რაიონის რესურსცენტრის მართვა	249012	253329	282160
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	245565	253329	279160
	შრომის ანაზღაურება	179198	194376	215300
	არაფინანსური აქტივები	3447	0	3000
06 04	განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	363555	441860	520560
	ხარჯები	363555	441860	520560
06 04 01	სასკოლო ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება	98726	56000	80000
	ხარჯები	98726	56000	80000
06 04 02	წარმატებული ახალგაზრდების მხარდაჭერა	107752	130000	125000
	ხარჯები	107752	130000	125000
06 04 07	საგანმანათლებლო-შემეცნებითი ბანაკები	36823	50000	35000
	ხარჯები	36823	50000	35000

06 04 17	აფხაზური ენის პედაგოგთა ფინანსური მხარდაჭერა	17500	25000	25000
	ხარჯები	17500	25000	25000
06 04 20	დისტანციური სწავლების სკოლა	75540	77760	89568
	ხარჯები	75540	77760	89568
06 04 24	პროფესიული უნარების განვითარების მხარდაჭერა სკოლებში	4546	6000	8500
	ხარჯები	4546	6000	8500
06 04 26	სტიპენდიები	14568	17900	32792
	ხარჯები	14568	17900	32792
06 04 27	სკოლის შემდგომი განათლების მხარდაჭერა	8100	29700	96500
	ხარჯები	8100	29700	96500
06 04 28	განათლება მომავლისათვის	0	29500	28200
	ხარჯები	0	29500	28200
06 04 29	ინოვაციური მიდგომები საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლებაში	0	13000	0
	ხარჯები	0	13000	0
06 04 30	ტექნოლოგიური განათლების ხელშეწყობა	0	7000	0
	ხარჯები	0	7000	0
06 05	აფხაზეთის მეცნიერთა მხარდაჭერა	4950	10000	20000
	ხარჯები	4950	10000	20000
06 07	წარმატებულ ხელოვანთა და სპორტსმენთა მხარდაჭერა	27976	57175	109000
	ხარჯები	27976	57175	109000
06 07 06	ვიქტორ სანეევის სახელობის სტიპენდია	8246	33250	38360
	ხარჯები	8246	33250	38360
06 07 07	„გიორგი შარვაშიძის პრემია“	19730	0	22000
	ხარჯები	19730	0	22000
06 07 17	ნიკოლოზ თაბუკაშვილის სახელობის პრემია	0	8800	0
	ხარჯები	0	8800	0
06 07 18	ვიტალი დარასელიას სახელობის სტიპენდია	0	15125	22860
	ხარჯები	0	15125	22860

06 07 19	კულტურისა და ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეთა სახელობითი სტიპენდიები	0	0	11930
	ხარჯები	0	0	11930
06 07 20	სტაჟირება უმაღლესი სახელოვნებო სასწავლებლების სტუდენტებისათვის	0	0	1850
	ხარჯები	0	0	1850
06 07 21	გზა გამარჯვებამდე (მოტივაციური და საგანმანათლებლო ინიციატივა ახალგაზრდებისთვის)	0	0	3000
	ხარჯები	0	0	3000
06 07 22	პროფესიონალი კადრების მომზადების ხელშეწყობა სპორტის სახელმწიფო უნივერსიტეტში	0	0	9000
	ხარჯები	0	0	9000
06 09	გალის რაიონის სკოლამდელი აღზრდისა და სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და ადმინისტრაციულ - ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	472235	545500	580800
	ხარჯები	472235	545500	580800
06 10	კულტურულ ფასეულობათა დაცვა და პოპულარიზაცია	19000	34100	88000
	ხარჯები	14500	34100	88000
	არაფინანსური აქტივები	4500	0	0
06 10 20	მოგზაურობა აფხაზეთში	19000	0	25000
	ხარჯები	14500	0	25000
	არაფინანსური აქტივები	4500	0	0
06 10 21	ონლაინ კლასი - კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობა	0	0	3600
	ხარჯები	0	0	3600
06 10 22	„ბანაკი- კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობა“	0	0	21000
	ხარჯები	0	0	21000
06 10 23	საგანმანათლებლო შემეცნებითი სემინარები	0	9000	3400
	ხარჯები	0	9000	3400
06 10 24	ფორუმი „შეეხე ისტორიას“	0	9500	0
	ხარჯები	0	9500	0
06 10 25	ცნობილი აფხაზების უცნობი სახეები (ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ფრაგმენტები)	0	15600	0

	ხარჯები	0	15600	0
06 10 26	სულიერებისა და კულტურული მემკვიდრეობის მხარდაჭერა	0	0	35000
	ხარჯები	0	0	35000
06 11	თეატრალური, სასცენო და სამუსიკო ხელოვნების ხელშეწყობა	2856332	3600958	3991040
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			157
	ხარჯები	2855182	3600958	3981040
	შრომის ანაზღაურება	0	0	2617740
	არაფინანსური აქტივები	1150	0	10000
06 11 01	სსიპ სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის პროფესიული სახელმწიფო დრამატული თეატრი	759953	843293	1013640
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			43
	ხარჯები	759953	843293	1003640
	შრომის ანაზღაურება			760560
	არაფინანსური აქტივები	0	0	10000
06 11 02	სსიპ სოხუმის გიორგი რატიანის სახელობის მოზარდ მაცურებელთა პროფესიული სახელმწიფო თეატრი	526400	673386	687920
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			34
	ხარჯები	525250	673386	687920
	შრომის ანაზღაურება	0	0	627920
	არაფინანსური აქტივები	1150	0	0
06 11 03	სსიპ აფხაზეთის სიმღერისა და ცეკვის სახელმწიფო აკადემიური ანსამბლი „აფხაზეთი“	963913	1164787	1228980
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			49
	ხარჯები	963913	1164787	1228980
	შრომის ანაზღაურება	0	0	859880
06 11 04	სსიპ „გურამ ყურაშვილის სახელობის აფხაზეთის სახელმწიფო საგუნდო კაპელა“	482882	626512	743330
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			5
	ხარჯები	482882	626512	743330

	შრომის ანაზღაურება	0	0	154500
06 11 05	ა(ა)იპ აფხაზეთის სიმღერის სახელმწიფო ანსამბლი შავნაბადა	123184	153410	152240
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			5
	ხარჯები	123184	153410	152240
	შრომის ანაზღაურება	0	0	59640
06 11 06	სსიპ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის პროფესიული სახელმწიფო ინტეგრირებული თეატრი „აზდაკის ბაღი“	0	139570	164930
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			21
	ხარჯები	0	139570	164930
	შრომის ანაზღაურება	0	0	155240
06 12	განათლება, კულტურა და სპორტი მშვიდობის მშენებლობისთვის	57329	0	0
	ხარჯები	57329	0	0
06 12 01	განათლება მომავლისთვის	31793	0	0
	ხარჯები	31793	0	0
06 12 02	კულტურა და სპორტი მშვიდობისა და განვითარებისთვის	25536	0	0
	ხარჯები	25536	0	0
06 27	სსიპ „კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა სააგენტო“	1082412	1201070	1485720
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			18
	ხარჯები	1075872	0	1480720
	შრომის ანაზღაურება	0	1090720	525520
	არაფინანსური აქტივები	6540	5000	5000
06 27 01	კულტურის, სპორტის და ახალგაზრდულ საქმეთა ხელშეწყობა	585125	488004	604830
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			18
	ხარჯები	578585	483004	599830
	შრომის ანაზღაურება	0	0	525520
	არაფინანსური აქტივები	6540	5000	5000
	„აფხაზეთის კულტურულ-შემოქმედებითი			

06 27 02	ღონისძიებების ხელშეწყობა“	228184	350484	372750
	ხარჯები	228184	350484	372750
06 27 02 01	„შემოქმედებითი აზროვნების განვითარების ხელშეწყობა“	22909	44594	63500
	ხარჯები	22909	44594	63500
06 27 02 02	„კულტურული ინიციატივები“	98271	115000	120000
	ხარჯები	98271	115000	120000
06 27 02 04	„ინკლუზიური პროექტების ხელშეწყობა“	3000	0	0
	ხარჯები	3000	0	0
06 27 02 05	„საგამომცემლო საქმიანობის ხელშეწყობა“	34683	92990	97200
	ხარჯები	34683	92990	97200
06 27 02 06	„მე აფხაზეთისთვის“	0	17500	12050
	ხარჯები	0	17500	12050
06 27 02 08	„სიყვარულით, თქვენთვის“	52000	70400	80000
	ხარჯები	52000	70400	80000
06 27 02 09	„ფერწერა აფხაზეთიდან“	5000	0	0
	ხარჯები	5000	0	0
06 27 02 10	„შემოქმედებითი ზაფხული“	12322	10000	0
	ხარჯები	12322	10000	0
06 27 03	სპორტულ და ახალგაზრდულ საქმეთა ღონისძიებების ხელშეწყობა	269103	362582	370140
	ხარჯები	269103	362582	370140
06 27 03 01	„სპორტულ და ახალგაზრდულ ღონისძიებათა ინიციატივების ხელშეწყობა“	87360	90000	100000
	ხარჯები	87360	90000	100000
06 27 03 02	„სპორტი გვეერთიანებს“	19320	31582	70140
	ხარჯები	19320	31582	70140
06 27 03 05	„ჯანსაღი ცხოვრების კვალდაკვალ“	13380	16000	0
	ხარჯები	13380	16000	0
06 27 03 08	„აფხაზეთის სპორტული კლუბების და გუნდების ფინანსური მხარდაჭერა“	149043	225000	200000
	ხარჯები	149043	225000	200000

06 27 04	ახალგაზრდული საქმეთა ხელშეწყობა	0	0	138000
	ხარჯები	0	0	138000
06 27 04 01	„ახალგაზრდული ორგანიზაციების ხელშეწყობა“	0	0	35000
	ხარჯები	0	0	35000
06 27 04 02	„აფხაზეთის ახალი თაობა“	0	0	38000
	ხარჯები	0	0	38000
06 27 04 03	„ახალგაზრდული ბანაკები“	0	0	50000
	ხარჯები	0	0	50000
06 27 04 04	„აღმოჩინე საქართველო“	0	0	15000
	ხარჯები	0	0	15000
08 00	ზემო აფხაზეთში - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა	391441	441716	490300
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10	10	10
	ხარჯები	390484	437716	483600
	შრომის ანაზღაურება	265601	292584	321850
	არაფინანსური აქტივები	957	4000	6700
08 01	ზემო აფხაზეთში-წარმომადგენლობის დაფინანსება	364644	418616	462350
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10	10	10
	ხარჯები	363687	414616	455650
	შრომის ანაზღაურება	265601	292584	321850
	არაფინანსური აქტივები	957	4000	6700
08 03	დევენილთა მიმართ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელებისას ზემო აფხაზეთიდან იგპ-თა სოციალური უზრუნველყოფა	26797	23100	27950
	ხარჯები	26797	23100	27950
11 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	6252967	8155458	8084173
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	34	34	104
	ხარჯები	6193317	8056958	7938328
	შრომის ანაზღაურება	1758122	1240160	3508773
	არაფინანსური აქტივები	59650	98500	145845

11 01	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იძულებით გადაადგილებულ პირთა - მიმართ პროგრამების შემუშავება და მართვა	2771462	1788400	2140660
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	34	34	34
	ხარჯები	2726357	1754900	2104815
	შრომის ანაზღაურება	1758122	1240160	1416260
	არაფინანსური აქტივები	45104	33500	35845
11 04	დევენილთა ინფრასტრუქტურული მხარდაჭერა	112391	0	0
	ხარჯები	112391	0	0
11 04 01	დევენილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი და გადაუდებელი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა	21110	0	0
	ხარჯები	21110	0	0
11 04 02	ზინათმესაკუთრეთა მხარდაჭერის და ზინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მუნიციპალური პროგრამებით სარგებლობის თანამონაწილეობა	86203	0	0
	ხარჯები	86203	0	0
11 04 06	აფხაზეთიდან დევნილი შეჭირვებული მოსახლეობისათვის სარემონტო/სამშენებლო მასალებით დახმარება	5078	0	0
	ხარჯები	5078	0	0
11 05	დევენილთა სოციალური უზრუნველყოფა	212250	0	0
	ხარჯები	212250	0	0
11 08	დევენილთა დროებითი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	48500	0	0
	ხარჯები	48500	0	0
11 09	აფხაზეთიდან დევნილი ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების მხარდაჭერა	26850	0	0
	ხარჯები	26850	0	0
11 10	აფხაზეთიდან დევნილთა განსახლების ობიექტებში მცხოვრები დევნილი ოჯახების გამრიცხველიანობა/აბონირება	15200	0	0
	ხარჯები	15200	0	0
11 12	სოციალური სოლიდარობა	40874	0	0

	ხარჯები	40874	0	0
11 13	სსიპ „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მომსახურების სააგენტო“	2367165	6367058	5943513
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			70
	ხარჯები	2357165	6302058	5833513
	შრომის ანაზღაურება	0	0	2092513
	არაფინანსური აქტივები	10000	65000	110000
11 13 01	მომსახურების სააგენტოს მართვა და ხელშეწყობა	1371442	3221962	3463513
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			70
	ხარჯები	1366942	3206962	3353513
	შრომის ანაზღაურება	0	0	2092513
	არაფინანსური აქტივები	4500	15000	110000
11 13 03	დევენილთა განსახლების ობიექტებში საერთო სარგებლობის ფართების ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებისათვის გადაცემის ხელშეწყობა	36033	40000	60000
	ხარჯები	36033	40000	60000
11 13 04	„იგპ–თა იურიდიული მხარდაჭერა“	22100	40000	0
	ხარჯები	22100	40000	0
11 13 05	დევენილთა და ოკუპირებულ ტერიტორიაზე ლეგიტიმურად მცხოვრებთა მხარდაჭერა	157529	160000	200000
	ხარჯები	152029	160000	200000
	არაფინანსური აქტივები	5500	0	0
11 13 06	დევენილთა მომსახურების ცენტრები	107995	100000	30000
	ხარჯები	107995	50000	30000
	არაფინანსური აქტივები	0	50000	0
11 13 07	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ მეწარმეთა სოციალური გამოღობვა	16950	20000	0
	ხარჯები	16950	20000	0
11 13 08	დევენილთა ინფრასტრუქტურული მხარდაჭერა	248649	1820500	1450000
	ხარჯები	248649	1820500	1450000
11 13 08 01	დევენილთა საცხოვრებლებში მცირე ფასიანი და გადაუდებელი სარემონტო სამუშაოების უზრუნველყოფა	46245	76000	100000

	ხარჯები	46245	76000	100000
11 13 08 02	ბინათმესაკუთრეთა მხარდაჭერის და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების მუნიციპალური პროგრამებით სარგებლობის თანამონაწილეობა	23760	75000	60000
	ხარჯები	23760	75000	60000
11 13 08 03	დევენილთა განსახლების ობიექტებში სარემონტო-აღდგენითი სამუშაოების ჩატარების უზრუნველყოფა	163406	1619500	1200000
	ხარჯები	163406	1619500	1200000
11 13 08 04	აფხაზეთიდან დევნილი შეჭირვებული მოსახლეობისათვის სარემონტო/სამშენებლო მასალებით დახმარება	15238	50000	90000
	ხარჯები	15238	50000	90000
11 13 09	დევენილთა სოციალური უზრუნველყოფა	240100	541000	500000
	ხარჯები	240100	541000	500000
11 13 10	დევენილთა დროებითი საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	37600	114000	140000
	ხარჯები	37600	114000	140000
11 13 11	აფხაზეთიდან დევნილი ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების მხარდაჭერა	26650	68500	0
	ხარჯები	26650	68500	0
11 13 12	აფხაზეთიდან დევნილთა განსახლების ობიექტებში მცხოვრები დევნილი ოჯახების გამრიცხველიანობა/აბონირება	17835	30000	10000
	ხარჯები	17835	30000	10000
11 13 13	სოციალური სოლიდარობა	84242	120000	80000
	ხარჯები	84242	120000	80000
11 13 14	ვეტერინარული მომსახურება აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე	0	91096	0
	ხარჯები	0	91096	0
11 14	სსიპ „ეკონომიკური პროგრამების სააგენტო“	658275	0	0
	ხარჯები	653729	0	0
	არაფინანსური აქტივები	4546	0	0
11 14 01	„ეკონომიკური პროგრამების მართვა“	416424	0	0
	ხარჯები	411878	0	0
	არაფინანსური აქტივები	4546	0	0

11 14 02	ეკონომიკური სერვისების მიწოდება	138461	0	0
	ხარჯები	138461	0	0
11 14 02 01	„დასაქმების ხელშეწყობა“	48545	0	0
	ხარჯები	48545	0	0
11 14 02 02	„ეკონომიკური საქმიანობის მომსახურება“	26956	0	0
	ხარჯები	26956	0	0
11 14 02 03	„ეკონომიკური მომსახურება აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე“	49630	0	0
	ხარჯები	49630	0	0
11 14 02 04	ინფრასტრუქტურული პროექტების მომზადების მომსახურება	13330	0	0
	ხარჯები	13330	0	0
11 14 03	ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა	103389	0	0
	ხარჯები	103389	0	0
11 14 03 01	„დევენილთა სამეწარმეო საქმიანობის გაძლიერება“	50670	0	0
	ხარჯები	50670	0	0
11 14 03 02	„სასოფლო - სამეურნეო და ენდემური კულტურების წარმოების მხარდაჭერა“	52719	0	0
	ხარჯები	52719	0	0
11 13 15	ოკუპირებულ ტერიტორიაზე არსებული უძრავი ქონების იდენტიფიცირება და აღრიცხვა (საპილოტე პროგრამა)	0	0	10000
	ხარჯები	0	0	10000
13 00	სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა	0	73100	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	11	
	ხარჯები	0	73100	0
	შრომის ანაზღაურება	0	25400	0
13 01	სამეგრელო - ზემო სვანეთის რეგიონში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობის დაფინანსება	0	73100	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	11	
	ხარჯები	0	73100	0
	შრომის ანაზღაურება	0	25400	0

14 00	იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა	0	77700	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	9	
	ხარჯები	0	77700	0
	შრომის ანაზღაურება	0	15464	0
14 01	იმერეთის, გურიის, რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონებსა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობის დაფინანსება	0	77700	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	9	
	ხარჯები	0	77700	0
	შრომის ანაზღაურება	0	15464	0
15 00	აღმოსავლეთ საქართველოში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობა	0	72987	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	10	
	ხარჯები	0	72987	0
	შრომის ანაზღაურება	0	19600	0
15 01	აღმოსავლეთ საქართველოში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლობის დაფინანსება	0	72987	0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0	10	
	ხარჯები	0	72987	0
	შრომის ანაზღაურება	0	19600	0
16 00	საერთო-რესპუბლიკური მნიშვნელობის გადასახდელები (ფონდები)	0	200000	300000
	ხარჯები	0	200000	300000
16 01	სარეზერვო ფონდი	0	200000	300000
	ხარჯები	0	200000	300000
16 02	კომპენსაციები და დავალიანებები (მ.შ. სასამართლო გადაწყვეტილება) და მიმდინარე რეორგანიზაციის ხარჯები	1200	0	0

	ხარჯები	1200	0	0
18 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	3908822	4905230	5114057
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	79	80
	ხარჯები	3859341	4888230	4966057
	შრომის ანაზღაურება	1675831	2534370	3045520
	არაფინანსური აქტივები	49481	17000	148000
18 01	ფინანსების, ეკონომიკური პოლიტიკისა და ქონების სფეროს პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	2244979	3525664	3931417
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57	79	73
	ხარჯები	2208943	3516664	3792917
	შრომის ანაზღაურება	1675831	2534370	2830000
	არაფინანსური აქტივები	36036	9000	138500
18 02	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ორგანოების საქმიანობის აღრიცხვის ციფრული ტრანსფორმაციისა და დაგეგმილი აქტივობების ეფექტიანობის მართვა	0	31482	0
	ხარჯები	0	31482	0
18 03	აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებული პირების სამეწარმეო და ეკონომიკური საქმიანობის ხელშეწყობა	0	314048	803000
	ხარჯები	0	314048	793500
	არაფინანსური აქტივები		0	9500
18 03 01	სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერა	0	224048	269000
	ხარჯები	0	224048	264000
	არაფინანსური აქტივები	0	0	5000
18 03 02	სამეწარმეო/ბიზნეს სუბიექტების მხარდაჭერა	0	90000	294000
	ხარჯები	0	90000	292000
	არაფინანსური აქტივები	0	0	2000
18 03 03	აფხაზეთიდან იგპ-ების საწარმოო უნარების გაძლიერება და დასაქმების ხელშეწყობა	0	0	50000

	ხარჯები	0	0	47500
	არაფინანსური აქტივები	0	0	2500
18 03 04	სანერგე მეურნეობა	0	0	100000
	ხარჯები	0	0	100000
18 03 05	მცენარეთა დაცვისა და ვეტერინარული საშუალებებისა და მომსახურებების უზრუნველყოფა	0	0	90000
	ხარჯები	0	0	90000
18 06	სსიპ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სავაჭრო –სამრეწველო პალატა	222144	278771	379640
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			7
	ხარჯები	219499	278771	379640
	შრომის ანაზღაურება	0	0	215520
	არაფინანსური აქტივები	2645	0	0
18 06 01	ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა	222144	256771	297020
	მომუშავეთა რიცხოვნობა			7
	ხარჯები	219499	256771	297020
	შრომის ანაზღაურება	0	0	215520
	არაფინანსური აქტივები	2645	0	0
18 06 02	მცირე და საშუალო მეწარმეების ხელშეწყობა	0	22000	82620
	ხარჯები	0	22000	82620
18 07	სსიპ „ეკონომიკური პროგრამების სააგენტო“	858735	294345	0
	ხარჯები	855435	294345	0
	არაფინანსური აქტივები	3300	0	0
18 07 01	„ეკონომიკური პროგრამების მართვა“	571400	250403	0
	ხარჯები	568900	250403	0
	არაფინანსური აქტივები	2500	0	0
18 07 23	ეკონომიკური სერვისების მიწოდება	170632	28562	0
	ხარჯები	170632	28562	0
18 07 23 01	„დასაქმების ხელშეწყობა“	26032	5400	0

	ხარჯები	26032	5400	0
18 07 23 02	„ეკონომიკური საქმიანობის მომსახურება“	33011	15042	0
	ხარჯები	33011	15042	0
18 07 23 03	„ეკონომიკური მომსახურება აფხაზეთის ოკუპირებულ ტერიტორიაზე“	91959	0	0
	ხარჯები	91959	0	0
18 07 23 04	ინფრასტრუქტურული პროექტების მომზადების მომსახურება	19630	8120	0
	ხარჯები	19630	8120	0
18 07 24	ეკონომიკური საქმიანობის მხარდაჭერა	116703	15380	0
	ხარჯები	115903	15380	0
	არაფინანსური აქტივები	800	0	0
18 07 24 01	„დეენილთა სამეწარმეო საქმიანობის გაძლიერება“	81343	6230	0
	ხარჯები	81343	6230	0
18 07 24 02	„სასოფლო - სამეურნეო და ენდემური კულტურების წარმოების მხარდაჭერა“	35360	9150	0
	ხარჯები	34560	9150	0
	არაფინანსური აქტივები	800	0	0
18 10	ა(ა)იპ საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის	145629	357809	0
	ხარჯები	143629	354809	0
	არაფინანსური აქტივები	2000	3000	0
18 10 01	საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის ხელშეწყობა	135230	258207	0
	ხარჯები	133230	255207	0
	არაფინანსური აქტივები	2000	3000	0
18 10 02	სინერგია-აფხაზეთიდან დევნილი და გამყოფ ხაზს მიღმა მცხოვრები მოსახლეობის კეთილდღეობისთვის	10399	22000	0
	ხარჯები	10399	22000	0
18 10 03	საპილოტე პროგრამა - სანერგე მეურნეობა	0	77602	0
	ხარჯები	0	77602	0
18 11	სსიპ აფხაზეთის ქონების განკარგვისა და საწარმოთა მართვის სააგენტო	437336	103111	0

	ხარჯები	431836	98111	0
	არაფინანსური აქტივები	5500	5000	0
18 11 01	აფხაზეთის ქონების განკარგვისა და საწარმოთა მართვა	393047	94711	0
	ხარჯები	387547	89711	0
	არაფინანსური აქტივები	5500	5000	0
18 11 02	„ოკუპირებულ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განთავსებული სახელმწიფო უძრავი ქონების საკადასტრო აღწერა“	33600	8400	0
	ხარჯები	33600	8400	0
18 11 03	სსიპ „აფხაზეთის ქონების განკარგვისა და საწარმოთა მართვის სააგენტო“-ს მართვაში არსებული კერძო სამართლის იურიდიული პირების (შპს) მარკეტინგული მომსახურება	10689	0	0
	ხარჯები	10689	0	0
19 00	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის სამინისტრო და მასთან არსებული ორგანიზაციები	2203103	2281138	2779240
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	45	38	38
	ხარჯები	2167372	2270738	2760740
	შრომის ანაზღაურება	1123056	1450837	1583130
	არაფინანსური აქტივები	35731	10400	18500
19 01	სამოქალაქო ინტეგრაცია, სამშვიდობო ინიციატივების და ნდობის აღდგენის ხელშეწყობა და მართვა	1394720	1759377	1927480
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37	30	30
	ხარჯები	1373050	1759377	1918480
	შრომის ანაზღაურება	921907	1236317	1324560
	არაფინანსური აქტივები	21670	0	9000
19 02	სამშვიდობო ინიციატივებისა და ნდობის აღდგენის ხელშეწყობა, სამოქალაქო ინტეგრაცია და დიალოგისაკენ მიმართული შესაძლებლობების გაძლიერება	401018	269000	530000
	ხარჯები	390627	269000	530000
	არაფინანსური აქტივები	10391	0	0

19 02 01	სამშვიდობო რესურსი ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების მხარდაჭერა	99961	60000	0
	ხარჯები	99961	60000	0
19 02 03	მშვიდობის ლაბორატორია	97204	60000	0
	ხარჯები	86813	60000	0
	არაფინანსური აქტივები	10391	0	0
19 02 04	მშვიდობისა და ნდობის აღდგენის მხარდაჭერა	0	0	205000
	ხარჯები	0	0	205000
19 02 05	სამოქალაქო ინტეგრაცია და დევნილ ემიგრანტთა მხარდაჭერა	0	0	325000
	ხარჯები	0	0	325000
19 02 11	სამოქალაქო ინტეგრაციის მხარდაჭერა	163259	99000	0
	ხარჯები	163259	99000	0
19 02 12	დიასპორა და დევნილ ემიგრანტთა მხარდაჭერა	40594	50000	0
	ხარჯები	40594	50000	0
19 03	ა(ა)იპ „საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის“	165059	0	0
	ხარჯები	163239	0	0
	არაფინანსური აქტივები	1820	0	0
19 03 01	საერთაშორისო ინიციატივა განვითარებისა და თანადგომისათვის ხელშეწყობა	105407	0	0
	ხარჯები	103587	0	0
	არაფინანსური აქტივები	1820	0	0
19 03 02	„მომავალი ჩვენი!“	59652	0	0
	ხარჯები	59652	0	0
19 04	საარქივო საქმიანობის განხორციელება აფხაზეთის წყარო დაწესებულებებში	242305	252761	321760
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8	8	8
	ხარჯები	240455	242361	312260
	შრომის ანაზღაურება	201150	214520	258570
	არაფინანსური აქტივები	1850	10400	9500

მარეგულირებელი ნორმები

მუხლი 16. სარეზერვო ფონდი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2026 წლის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში განისაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სარეზერვო ფონდი 300 000 (სამასი ათასი) ლარის ოდენობით, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში გაუთვალისწინებული გადასახდელების დასაფინანსებლად.

სარეზერვო ფონდიდან თანხებს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის გადაწყვეტილების საფუძველზე, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას თანხების ოდენობისა და მიზნობრიობის შესახებ, გამოყოფს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

მუხლი 17. თანამდებობრივი სარგოები, ფულადი ჯილდო, დანამატები და დახმარებები

1. უფლება მიეცეთ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრებს და მათდამი დაქვემდებარებული სამინისტროების, საქვეუწყებო დაწესებულებების, აგრეთვე წარმომადგენლობების სამტატო ნუსხები და თანამდებობრივი სარგოები განსაზღვროს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის აპარატის სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს მთავრობის თავმჯდომარე. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს სამტატო ნუსხასა და თანამდებობრივ სარგოებს განსაზღვრავს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, ხოლო უმაღლეს საბჭოსთან არსებული ორგანიზაციები – უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებით.

2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებას საჭიროებს აგრეთვე ცვლილებები დამტკიცებულ სამტატო ნუსხებსა და თანამდებობრივ სარგოებში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც განხორციელებული ცვლილებების შედეგად უცვლელი რჩება სამტატო რიცხოვნება, თანამდებობათა დასახელებები და თანამდებობრივი სარგოები.

3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფმა აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებებმა, მათდამი დაქვემდებარებული ან/და მათ მიერ დაფუძნებული ან/და მათ მიმართ ანგარიშვალდებული/კონტროლისადმი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების სამტატო ნუსხებისა და თანამდებობრივი სარგოების, ასევე შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა თანამდებობრივი სარგოებისა და რიცხოვნობის განსაზღვრამდე, რეკომენდაციის მიღების მიზნით, მიმართონ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს.

4. 2026 წლის განმავლობაში აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაკებზე ფულადი ჯილდოს, კანონმდებლობით დადგენილი დანამატებისა და დახმარებების გაცემა განხორციელდეს დამტკიცებული ასიგნებების ფარგლებში.

მუხლი 18. წლის განმავლობაში მიღებული ფულადი გრანტები და მიზნობრივი დაფინანსება

სამინისტროებისა და უწყებების მიერ მიღებული ფულადი გრანტებისა და მიზნობრივი დაფინანსების აღრიცხვა და ხარჯვა განხორციელდეს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 19. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფინანსური უზრუნველყოფა

აღნიშნული ფონდიდან ხორციელდება წინა წლების სახელფასო და სხვა კრედიტორული დავალიანებების, კომპენსაციების და სასამართლო გადაწყვეტილებათა საფუძველზე წარმოქმნილი ვალდებულებებისა და მიმდინარე რეორგანიზაციის დაფინანსება, რომლის განკარგვა განხორციელდება ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრის ბრძანების საფუძველზე დავალიანების დასაფარავად. წინა წლების დავალიანებების დაფარვისათვის ამ კანონით დამტკიცებული ასიგნებებიდან თანხების გამოყოფის მიზნით სამინისტროებმა და უწყებებმა 2026 წლის განმავლობაში უზრუნველყონ მათ ბალანსზე რიცხული წინა წლების კრედიტორული დავალიანების დაზუსტებული

ინფორმაციის წარდგენა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში.

ფაქტობრივი დავალიანებების დასაფარავად აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსთან შეთანხმებით შესაძლებელია გამოყენებულ იქნას 2026 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციებისა და დაწესებულებებისათვის ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის შესაბამისი მუხლით დამტკიცებული ასიგნებები იმ პირობით, რომ არ იქნება დაშვებული ახალი დავალიანებების წარმოშობა, რაზედაც მთელი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ შესაბამის საბიუჯეტო ორგანიზაციას, დაწესებულებას.

მუხლი 20. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2026 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით განსაზღვრული პროგრამების/ქვეპროგრამების დამტკიცება
აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებებისა და მათდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციების განსახორციელებელ, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის წინამდებარე ბიუჯეტის კანონით განსაზღვრულ პროგრამებს/ქვეპროგრამებს ამტკიცებენ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამისი დაწესებულებები, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით.

თავი VIII

დასკვნითი დებულებანი

მუხლი 21. კანონის ამოქმედება

1. კანონი ძალაშია 2026 წლის 1 იანვრიდან.
2. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად გამოცხადდეს „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 2025 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონის (№19-რს, ვებგვერდი, 26/12/2024, სარეგისტრაციო კოდი №190020020.30.060.016091).

აფხაზეთის ავტონომიური
რესპუბლიკის მთავრობის
თავმჯდომარე

გიორგი ჯინჭარაძე

19 დეკემბერი 2025 წ.

ქ. თბილისი

N22-ს

